

ezenčan

**Maša Simonič evropska podprvakinja
19. praznik MČ Tezno
50. let OŠ Slave Klavore
Termalna voda v Stražunskem gozdu**

ZAVOD POSLOVNO PROIZVODNA CONA TEZNO

Cesta k Tamu 27, 2001 Maribor, p.p. 317

Tel.: +386 (0)2 46 01 300, Fax: +386 (0)2 46 01 302

e-mail: info@conatezno.si

www.conatezno.si

Zagrebska cesta 92, Maribor

Dostava hrane

Vsak dan 6 menijev!*

Sprejemamo družbe do 250 ljudi!

-svečani dogodki
(poroke, abrahami, rojstni dnevi)

-catering:
pogostitev na vašem domu

02/46 05 224

Mobilna številka
za naročilo hrane:
031/467 088

**mesečni jedilniki, tudi za brezglutenske obroke
in obroke brez laktoze*

MR commerce
trgovina in storitve d.o.o.

Telefon: 02-46-05-220

Fax: 02-46-05-222

e-pošta: info@mr-commerce.si

<http://mr-commerce.si>

uvodnik

■ **Dino Jerman,**
predsednik Odbora za informiranje

kolofon

»TEZENČAN«,
ŠT. 1, LETNIK 15

Izdajatelj:
Mestna četrt Tezno
Panonska ulica 12
2000 Maribor

Odbor za informiranje:
Dino Jerman, predsednik
Sabina Gosnik, podpredsednica
Cvetka Žokš, članica in
Marko Gregl, referent MČ

Predsednik sveta MČ:
Janko Leva

Naslovnica:
Maša Simonič evropska podpravkinja,
v ozadju OŠ Slave Klavore

Fotografija na naslovnici:
MČ Tezno

Prelom in tisk:
Dravski tisk, d.o.o.

Naklada:
5000 izvodov

Cena:
Brezplačen izvod

Kontakt:
Mestna četrt Tezno
»Tezenčan«
Panonska ulica 12
2000 Maribor
Tel: 02 426 04 66

E-POŠTA: mc.tezno@maribor.si
SPLETNA STRAN: www.tezno.si

EPPUR SI MUOVE (IN VENDAR SE PREMICA)

Lep pozdrav vsem našim bralkam in bralcem ter še posebej vsem občankam in občanom MČ Tezno.

»Eppur si muove - In vendar se premika«, je pred stoletji vzkliknil nesrečni italijanski astronom Galileo Galilei. Na osnovi svojih opazovanj je Galilei predvideval, da je v središču gibanja Sonce, Zemlja pa kroži okrog njega kot vsi drugi planeti. Ker je podpiral Kopernikov sistem, ki je edini pravilen in resničen, je prišel v spor s cerkvenim naukom in leta 1616 mu je inkvizicija prepovedala učenje, da Zemlja kroži okoli Sonca in da je Sonce središče sveta.

Danes, natanko 400 let po tem znamenitem stavku na srečo nimamo več inkvizicije, nova svetniška zasedba MČ Tezno pa se je v zadnjem letu dni potrudila, da se je nekaj začelo premikati tudi na našem domačem dvorišču. V mesecu januarju 2016 smo imeli na MČ Tezno delovni sestanek s predstavniki Mestne občine Maribor v najmočnejši zasedbi. Prisotni so bili: župan Dr. Andrej Fištravec, Mestne občine Maribor, podžupan mag. Zdravko Luketič, podžupanja Melita Petelin, Vili Eisenhut p. p. vodja Urada za komunalno promet in prostor in drugi.

Na sestanku smo svetniki MČ Tezno še enkrat izpostavili ključne projekte, ki bi jih na Tezno morali izvesti v celoti in sicer: izgradnja Urbanega centra Tezno (vsi subjekti začeni z MČ, šolami, vrtci, knjižnico, društvi in ostalimi, ki delujejo na Tezno nimajo primernih prostorov za delovanje, isto velja za zdravstveni dom), obnovitev prostorov na Bevkovi ulici, prenova razsvetljave, regulacija semaforjev na Ptujski cesti, ureditev prometne infrastrukture, prestavitev telekomunikacijskega oddajnika, problematika stadiona Kovinar in še nekatere druge.

In ja – nekaj se premika projekt Urbani center Tezno se bo nadaljeval, delno smo že obnovili prostore MČ Tezno na naslovu Panonska ulica 12. Poleg omenjenega je svet MČ Tezno je v lanskem letu sodeloval pri naslednjih investicijah v naši mestni četrti: izgradnje centralne kuhinje za tezenski vrtec, obnovitvena dela na stadionu Kovinar ter DTV Partizan, preplastitve dela Prekmurske in Valesove ulice in obnova prostorov za društvene dejavnosti na Bevkovi ulici 2, namenjenih za sledeče aktivnosti: srečanja šahovskega kluba in ročnodelske sekcije, vaje pevskega zbora, vadba za srčne bolnike, srečanje medgeneracijskih skupin, delovanje rdečega križa, delovanje društva upokojencev, računalniško izobraževanje starejših občanov, športne dejavnosti - karate, aerobika, zumba, pilates in telovadba za starejše občane.

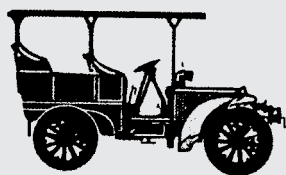
Dne 7.5.2016 (sobota) je NK Maribor premagal NK Olimpijo z 2:1. Drugi polčas te tekme je dokaz več, da ko ekipa stopi skupaj in se bori za isti cilj, nič ni nemogoče. Verjamem, da bo tudi svetniška ekipa MČ Tezno še dodatno strnila svoje vrste ter dosegla vse svoje zadane cilje.

Lepo pozdravljeni!

Pustna povorka na Teznu	5	Tezenčani na izletu v Ljubljani	18
Aktivnosti sveta MČ Tezno	6	Jubilej kegljačev DU Tezno	18
19. Praznik MČ Tezno »Skupaj smo Tezno«	7	Utrinki iz Krajevne organizacije RK Silvira Tomasini	19
Novo staro prijateljstvo	8	Združenje Zveze borcev na Teznu	19
Projekt barvitih kesonov	9	«Štiriperesna deteljica»	19
Program prireditev in aktivnosti ob slavnostnem in jubilejnem letu Osnovne šole Slave Klavore	10	Terapija z živalmi	20
Slovenska narodna heroinja, po kateri se imenuje naša šola	11	»Povežimo bregove 2016«	21
Skupaj zmoremo več – staršem v podporo in pomoč ...	12	Termalna voda v Stražunskem gozdu	22
Z majhnimi dejanji do velikih sprememb	13	Zgodba plitve podzemne vode na Teznu	23
Maša Simonič, Tezenčanka, karateistka, gimnazijka in evropska mladinska podprvakinja	14	Naš Tehniški šolski center –TŠC	25
Nogometni klub Tezno ima obnovljene slačilnice	15	Skupaj do nove strehe	25
Društvo AMD TAM Maribor	16	Pokopališče Dobrava kot del Mestne četrti Tezno	26
Nov mandat in nove naloge v DU Tezno	17		
Šahovska sekcija DU Tezno vabi nove člane v svoje vrste.	17		

A V T O S E R V I S

e-mail: avtoservis.krajnc@triera.net
www.avtoservis-krajnc.si

Branko KRAJNC s.p.
 Domnova ulica 1
 MARIBOR - TEZNO

tel.: 02/46 11 883
 fax.: 02/46 11 833
 GSM.: 031/340 367
 GSM.: 041/719 753

- servis osebnih in kombi vozil,
- priprava vozil za tehnični pregled,
- opravilo tehničnega pregleda,
- polnjenje klima naprav.

20 let

NOVO PRI NAS!

- prodaja in montaža gum,

Ste že izkusili udobje spletnega nakupovanja izdelkov za laboratorij?

24/7 dostop do skoraj 350.000 izdelkov, 3 % cenejši spletni nakupi, 30 minutni odzivni rok na povpraševanje, sledenje pošiljkam in še mnogo več ...

market.mikro-polo.si

Celovite rešitve za laboratorije

mikro+polo
 vaš partner za laboratorij

Zagrebška cesta 22, Maribor

☎ 080 61 40 | www.mikro-polo.si

Mercator

■ Marko Gregl, referent MČ Tezno
Sabina Gosnik, predsednica Odbora za kulturo

Pustna povorka na Teznu

Na pustni torek, 9. februarja je po ulicah Tezna potekala pustna povorka v organizaciji Mestne četrti Tezno. Na povorki so sodelovali otroci in učitelji iz OŠ Slave Klavore in Martina Konšaka ter Vrtača Tezno. Po kratkem kulturnem programu pred OŠ Slave Klavore, je povorka krenila po ulicah Tezna in pritegnila številne radovedne poglede okoliških stanovalcev.

Svoj pohod je povorka pričela na Štrekljevi ulici, nato zavila na Žmavčevo in Kidričevo do bivšega ZZV. Nato je pot nadaljevala po Prvomajski in Ulici Šercerjeve brigade nazaj do začetnega mesta.

Udeleženci so si bili enotni da se ponovno vidimo naslednje leto. Več utrinkov iz povorke si ogledjte v spodnjih slikah.

■ Janko Leva,
predsednik MČ Tezno

Spoštovane krajanke in krajan Mestne četrti Tezno.

Leto je naokoli in z veseljem lahko beremo novo številko revije Tezenčan. Želel bi vam podati nekaj informacij o našem delu v Mestni četrti Tezno.

V mesecu januarju 2016 so MČ Tezno na delovnem sestanku obiskali župan dr. Andrej Fištravec, podžupan mag. Zdravko Luketič in podžupanja Melita Petelin, skupaj s strokovnimi službami MOM. Seznanili so se s problematiko posameznih inštitucij v mestni četrti in ponudil pomoč pri povezovanju med mestno četrtjo in MOM. Tako so obiskali vrtec Tezno, Osnovni šoli Slave Klavore in Martina Konšaka, Dom starejših občanov Tezno, Župnijo Maribor-Tezno in Islamsko versko skupnost Maribor. Po obiskih je sledila seja sveta MČ Tezno, na kateri so svetniki vodstvo MOM seznanili s težavami in podali pobude. Kot prvo so izpostavili potrebo po čimprejšnji izgradnji novega večnamenskega centra z dvorano na Teznu, nadalje je bila omenjena komunalna problematika, predvsem nevarna križišča in dotrajane ceste, potreba po obnovi šol in predavitvi RTV oddajnika.

Seja sveta MČ Tezno z županom, podžupanom in podžupanjo

Največja investicija v letu 2015 na področju naše mestne četrti je dograditev centralne kuhinje za vse enote tezenskega vrtca. Vrednost naložbe je več kot 600.000 EUR in jo je v celoti financirala MOM. V njej pripravljajo obroke za vse štiri enote Vrtca Tezno, ki jih obiskuje skupno več kot 400 otrok. Ker je mestni svet v aprilu sprejel proračun za tekoče leto, pričakujemo da se bodo investicije nadaljevale.

Otvoritev centralne kuhinje v Vrtcu Tezno

Nadaljnje investicije so potrebne na obeh tezenskih osnovnih šolah. Pri OŠ Martina Konšaka je potrebno urediti zunanje površine, sanirati streho in dokončati prizidek šole. Zunanje površine je potrebno obnoviti tudi pri OŠ Slave Klavore, kot tudi obnoviti kotlovnico, notranje prostore in energetske sanirati obe stavbi.

Zelo dejavni so bili tudi v Domu starejših občanov Tezno, kateri so ponovno pridobil mednarodni certifikat kakovosti E-Qalin. Zelo pomembna pridobitev je novi zimski vrt, ki ponuja nove prostore za njihove aktivnosti in druženje. V letu 2016 se nadaljuje prenova doma.

Direktorica DSO Tezno Jasna Cajnko in župan dr. Andrej Fištravec

Novo podobo zasluženno pridobiva tudi dolgo pozabljeni stadion Kovinar. V notranjosti smo obnovili vse slačilnice in upravne prostore. Otroci imajo tako sedaj boljše pogoje za treniranje tega priljubljenega športa. Več o prenovi v članku športnega direktorja Iztoka Strelca. V Stavbi DTV Partizan smo v preteklem letu obnovili dotrajane električne in tudi delno prenovili prostore.

Aktivnosti sveta MČ Tezno

Svet MČ je aktivno sodeloval tudi na področju okoljske in komunalne problematike. Pomagali smo pri sprejemanju prostorskega načrta za Cono Tezno, kjer se obeta pomembna investicija tiskarne Florjančič kot tudi ostalih. Sodelovanje z direktorjem PPC Tezno Gorazdom Bendetom je vzorno, prav tako so vidni tudi rezultati. Na področju komunale je bila realizirana preplastitev Prekmurske in dela Valesove ulice.

Dokončali smo tudi pomembno naložbo v prostore nekdanjih KS Martin Konšak in Slave Klavore, saj smo jih obnovili in predali v uporabo društvom za njihove dejavnosti. Tezenska društva so imela velike težave z opravljanjem svojih aktivnosti, saj niso imela prostorov za ta namen. Te težave so želeli rešiti že v preteklem mandatu, vendar žal niso bili uslišani. Na sliki se vidijo prostori na Bevkovi kot so bili na začetku mandata in kakšni so danes. Te prostore smo uredili in bodo med drugim služili za učenje starejših občanov osnov računalništva.

Prostori na Bevkovi ul. 2 pred obnovo

Prostori na Bevkovi po obnovi

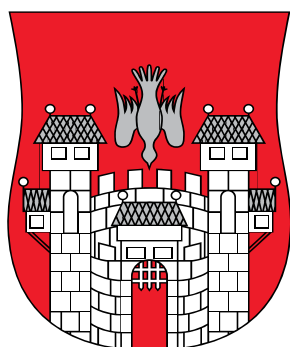
Upam, da se vidimo 1. 6. 2016 od 17.00 na osrednji proslavi ob prazniku naše MČ, kot tudi na ostalih prireditvah.

Lepo vas pozdravljam!

19. PRAZNIK MČ TEZNO »SKUPAJ SMO TEZNO«

PROGRAM PRIREDITEV V MAJU IN JUNIJU

DATUM IN URA	KRAJ - LOKACIJA	NAZIV PRIREDITVE	ORGANIZATOR OZ. IZVAJALEC
26.5.2016 ob 10. uri	Kegljišče Merčnik, Ptujška cesta 102, MB - Miklavž	Odperti turnir v steznem kegljanju	DU Maribor – Težno Sekcija steznega kegljanja
26.5.2015 ob 17. uri	OŠ Slava Klavora, Štrekljeva ulica 30	Tekmovanje v karateju, v športnih katah za deklice in dečke v naslednjih skupinah: • deklice beli pasovi • dečki beli pasovi • deklice rumeni-oranžni pasovi • dečki rumeni-oranžni pasovi • deklice zeleni in višji pasovi • dečki zeleni in višji pasovi	Karate klub Kovinar Maribor
29.5.2016 ob 8. uri	Župnija Težno, Vrablova ulica 21	Maša v počastitev praznika MČ Težno	Župnijski urad Maribor – Težno
30.5.2016 od 9. ure dalje	DU MB Težno, Ukrajinska ulica 26	Turnir v kegljanju s kroglo na vrvici	DU Maribor – Težno Sekcija kegljanja s kroglo na vrvici
31.5.2016 ob 16. uri	DU MB Težno, Ukrajinska ulica 26	Tezenski turnir v šahu	DU Maribor – Težno Šahovska sekcija
31.5. in 1.6.2016 ob 10. uri	MČ Težno. Panonska ul. 12	Razstava ročnih del	DU Maribor – Težno Sekcija ročnega dela
1.6.2016 ob 17.00 uri	TŠC Maribor, Zolajeva ul. 12	Osrednja proslava ob 19. prazniku MČ Težno »Skupaj smo Težno«	MESTNA ČETRTEZNO
2.6.2016 ob 17. uri	DTV Partizan, Ptujška cesta 198	Tezenski turnir v namiznem tenisu	DTV Partizan Težno

MESTNA ČETRTEZNO OB 19. PRAZNIKU MESTNE ČETRTE PRIREJA SVEČANO PROSLAVO

V SREDO, 1. 6. 2016 OB 17. URI,
V TELOVADNICI TEHNIŠKEGA ŠOLSKEGA CENTRA MARIBOR,
ZOLAJEVA ULICA 12, MARIBOR.

NASTOPAJAO:

- Učenci OŠ Martina Konšaka
- Učenci OŠ Slave Klavore
- Otroci Vrtca Težno
- Dijaki Tehniškega šolskega centra
- Člani DTV Partizan
- Člani Karate kluba Kovinar
- Društvo ljudskih pevcev Težno
- Župnijski pevski zbor

Vljudno vabljeni!

■ Andreja Novak, prof.
učiteljica na OŠ Martina Konšaka

Novo staro prijateljstvo

Napovedoval se je četrtek, 21. 4. 2016, dan, ko je k nam v goste prišlo 23 učencev srbske OŠ IV. kraljevački bataljon in 7 njihovih mentorjev, z ravnateljico Marino Vučinić na čelu.

Prijateljski odnosi med mestoma Kraljevo in Maribor trajajo že več desetletij. Kot vrhunec sodelovanja pa štejemo leto 1970, ko je bila podpisana listina o pobratenu med našima mestoma. Poseben pečat medsebojnemu prijateljstvu je dajala manifestacija, znana pod imenom Vlak bratstva in enotnosti, ki se je začela leta 1961 in trajala vse do razpada bivše skupne države SFRJ. Sprva je bil cilj te manifestacije obeležiti 20. obletnico pregona Slovencev iz svoje domovine, kasneje pa je prerasla v manifestacijo prijateljstva in medsebojnega druženja.

Po razpadu nekdanje skupne države je prišlo krajše obdobje zatíjšja v sodelovanju med našima mestoma, čeprav se osebne vezi niso nikoli prekinile. Po letu 2000 so se vezi znova okrepile in naši prebivalci so se začeli obiskovati in se družiti kot v dobrih starih časih. Znova je bila podana pobuda za vlak, ki so ga poimenovali Vlak prijateljstva. Nestrpnost in polni pričakovanj smo, torej, čakali avtobus, ki je k nam pripotoval po 11 urah dolge poti iz Kraljeva. Kazalci so se nagibali že proti 18. uri. Pred našo šolo, OŠ Martina Konšaka, je bila zbrana množica otrok s svojimi starši, ki so z darilci v rokah, poglede usmerjali v daljavo. Naši kuharici sta v avli pripravili pogrinjke, nanje pa postavili dobre slovenske kuhinje. In je završalo.

Temno rdeč avtobus nasmejanih ljudi se je ustavil na avtobusni postaji pred šolo. Izstopil je snemavec s kamero na ramenih, učitelji, ki so nas, kot bi se poznali že dolgo, močno stiskali v objem, in učenci zvedavih obrazov, pogledajoč k našim otrokom. Prav gotovo so se spraševali: »Le kje bom preživel te 4 dni? Kdo bo moj gostitelj?« Pred šolo sta čakala tudi dva učenca, opravljena v slovenski narodni noši. V rokah sta držala košaro s koščki domačega kruha in sol, ki ju po staroslovanski mitologiji ponudimo gostom. Stopili smo v šolo, se posladkali in okrepčali, nato pa otroke razdelili družinam, ki so zanje skrbele vse štiri dni njihovega obiska v Mariboru. Ekipo odraslih smo pospremili v hotel Tabor in se do naslednjega jutra poslovili.

V petek je že zgodaj jutraj na šoli mrgolelo pridnih rok, ki so prinašale klopi, postavljale

stole, razvrščale blazine ... Ob 9. uri in 20 minut se je začela prireditev, ki smo jo pripravili skupaj z našimi gosti iz Kraljeva. V uvodu smo si pogledali 4-minutni film o zgodovini našega prijateljstva, sledil je program naših učencev in njihovih mentorjev. Ko je mladinski pevski zbor zapel srbsko narodno pesem Tamo daleko, so se orosile oči naših prijateljev. Nastopila je tudi folklorna skupina Spominčice z dramskim vložkom, učenci so z orffovimi glasbili uprizorili pesem Izidor ovčice pasel, zaplesali sta dekletki 9. razreda. Po našem programu so na oder prišli Kraljevčani. Zapel je tudi njihov zbor z izredno solistko. Pripravili so dramski prizorček s harmonikašem, zaplesala je balerina. Njihova energija je neverjetna. Vsi smo se pozibavali in ploskali v ritmu. Po koncu proslave so se učenci priključili pouku, učiteljem smo pa pokazali našo šolo, zeliščni vrt, ribnik in okolico, ki so jo naše čistilke skrbno urejale že nekaj dni pred njihovim prihodom. Po dobrem kosilu so se gosti odpravili na uraden sprejem Mestne občine Maribor, v svečano Rotovško dvorano. Pol ure za njimi smo se odpeljali tudi mi, saj je sledil skupni ogled mesta Maribor. Okrog 16. ure smo se zbrali na Lentu ob Hiši stare trte, kjer nas je čakala pogostitev s pecivom in sokom. Otroke smo predali staršem in se dogovorili za skupno preživljanje sobotnega dopoldneva na Pohorju.

V sobotnem jutru so nas razveselili sončni žarki, saj smo bili ves čas v skrbeh, da bi nam ponagajalo vreme. Povzpeli smo se do trikotne jase, navzdol pa je šlo hitro s sanmi, pritrjenimi na kovinsko vodilo, ali, za malo manj pogumne, kar s sedežnico. Ob vznožju Pohorja v ciljni areni smo se nato pozabavali še s športnimi igrami, ki

jih je pripravil naš učitelj Mitja. Izrazi na obrazih ob pregledu fotografij povedo, da smo se zabavali. Popoldan so otroci preživeli v družbi svojih družin, učitelji pa so prav tako imeli nekaj prostega časa. Odpeljali so se v Gradec in si ogledali še avstrijsko Štajersko. Zvečer smo jih presenetili z obiskom bowling centra Strike.

Nedelja, 24. 4. 2016, je bil dan za odhod proti domu. V jutranjih urah je temno rdeč avtobus odpeljal svojo ekipo proti domu. Vendar se kmalu spet vidimo. Prihodnje šolsko leto v mesecu septembru jih obiščemo mi z našimi učenci, ki so se izkazali kot zelo dobri gostitelji.

■ Damir Orehovec, prof.,
ravnatelj OŠ Martina Konšaka

Projekt barvitih kesonov

mesecu aprilu so naši učenci 6.–9. razredov z mentorico Suzano Knap veliko prostih uric namenili barvanju kesonov, ki bodo krasili mesto Maribor na večih lokacijah. Kesone so najprej zbrusili, nato so jih prebarvali z belo pokrivno barvo. Potem se je šele začelo. Nastajati so začele podobe mesta, ognjeni zmaj, sočnice, motivi kmečkih strašil na polju in mozaik različnih vzorcev. Veliko truda so vložili, a tudi veselje ob pogledu na končne izdelke ni izostalo.

■ Brigita Matjašič, prof.
učiteljica na OŠ Slave Klavore

Program prireditev in aktivnosti ob slavnostnem in jubilejnim letu Osnovne šole Slave Klavore

Letošnje šolsko leto je pomembno in z vrsto dejavnostmi, ki smo jih skrbno načrtovali ter pripravljali. Polni velikih idej smo že v mesecu avgustu viharili možgane in zbirali ideje, ki so dobile končno podobo v začetku novega šolskega leta.

Že **decembra 2015** smo začeli z velikim dogodkom – **likovni dan na šoli**, kjer so učenci, katerih delo so vodili študentje likovne umetnosti s Filozofske fakultete v Mariboru, ustvarjali po posebej izbranih tehnikah in razstavljali svoje stvaritve.

Februarja smo **gostili** Prešernovega nagrajenca za življenjsko delo **Toneta Partljiča**, odličnega komediografa in prijetnega Štajerca, ki diha in živi za svoje delo. Popeljal nas je v čas svoje mladosti in takratne politične strukture.

Nadaljevali smo slavnostno leto še z **veliko pustno povorko**, ki jo je organizirala mestna četrt Tezno v sodelovanju s policijo in z mestnim redarstvom. Učenci, zbrani iz Osnovne šole Martina Konšaka in Slave Klavore, otroci vrtcev Pedenjped in Mehurčki ter strokovni delavci smo se skrbno varovali z odličnimi in domiselnimi skupinskimi pustnimi maskami opravili na sprehod po Teznu.

V **marcu** smo organizirali **projektni teden**, v goste smo povabili bivše učence in delavce šole, ki so aktivno sodelovali pri pouku, obogatili naše in svoje spomine z nepozabnimi izkušnjami ter s pripovedmi.

Aprila smo izvedli velik **memorialni pohod**, na katerega smo povabili učence, starše, stare starše in sorodnike. Skupaj smo se odpravili po gozdnih poteh, ki jih je nekoč uporabljala tudi Slava Klavora, ko je prenašala pomembna skrivna sporočila. Potrudili smo se in za vse udeležence pripravili pogostitev.

Ob dnevu Zemlje 22. aprila smo sodelovali na prireditvi Barviti kesoni na Trgu Leona Štuklja. Udeležili smo se velike akcije Rotary kluba in Snage, tako da smo z učenci poslikali kesone, ki so bili tudi na prireditvi razstavljeni.

Maj je mesec, ko smo si zadali še podrobneje urediti vso okolico, površine, okrog šole, cvetlična korita, gredice – samo zato, da bo to leto še lepše.

Spomine na šolo, njene začetke, preurejanja, posodobitve, delavce in učence smo predstavili na **razstavi Šola skozi čas**, ki bo na ogled za vse v šolskih prostorih.

To pa še ni vse. Vrstilo se bo še več slavnih in slovesnih dejavnosti.

Oglasil se bo šolski radio, učenci bodo za vsak dan pripravili zgodovinsko gradivo, ki ga bomo poslušali v oddaji **Zgodilo se je na današnji dan ...**

Slavnostno bo izšel tudi **zbornik Slavica skozi čas 1966–2016**, ki nas bo spomnil, nasmejil, razveselil in popeljal skozi 50 let dela na Osnovni šoli Slave Klavore Maribor. Višek celoletnega dogajanja bo **slavnostna akademija**. Za starše in krajane Tezno bo 24. maja, za bivše delavce in strokovne sodelavce pa 25. maja. Retrospektiva svet–Slovenija–šola s plesnimi in pevskimi vložki tistega časa nam bo pričarala vzdušje vseh 50 let, kar ponosno stoji naša učilna zidana.

Junija pa se bomo v **sončne počitnice podali z Andrejem Rozmanom Rozo**, ki bo poskrbel za smeh, prijetno vzdušje in ogromno zabave.

CELOVITO RAVNANJE
Z ODPADKI

UREJANJE OKOLJA

SELITVENI SERVIS

ČIŠČENJE
PROSTOROV

IZNOS PREDMETOV
IN NJIHOV ODVOZ

Snaga
Za lepše okolje!

www.snaga-mb.si

Snaga Maribor

02 620 58 00

info@snaga-mb.si

■ Nika Fekonja,
9. b OŠ Slave Klavore Maribor

Slovenska narodna herojinja, po kateri se imenuje naša šola

Rodila se je 11. maja 1921 kot zadnji otrok v številčni družini s sedmimi otroki. Njen oče je bil Ferdo Klavora. Doma je bil iz Čezsoče pri Bovcu in je kmalu po prvi svetovni vojni, ko je zahodni del Slovenije pripadel Italiji, pribežal v Maribor. Bil je nižji poštni uslužbenec. Upokojil se je, ko je bila Slava še otrok. Z bornimi dohodki je številno družino težko preživljal, zato je bila njena mladost – kot v tistem času mladost številnih otrok – zaznamovana z revščino. Otroštvo je preživljala ob reki Dravi. Imela je starejše prijatelje, ki so se že pred vojno zavzemali za družbene spremembe.

aObiskovala je srednjo ekonomsko šolo. Tu je spoznala Vero Hochmüller. Ljubezen do knjig in narave je dekletu zelo povežala. Med časom šolanja se je seznanila s komunizmom.

Jeseni 1939 je začela obiskovati Ekonomsko fakulteto v Zagrebu. Postala je članica komunistične partije Jugoslavije. V Mariboru je bila med organizatorji študentskih delovnih narodnoobrambnih taborov ob severni meji.

Aprila 1940 je preživela dva tedna med akademiki, ki so odšli na kulturno turnejo po Bosni in Hercegovini. Nekaj dni pred izbruhom druge svetovne vojne se je vrnila v Maribor.

Ob nemški okupaciji je Maribor spremenil podobo. Klavora je na mariborskem širšem območju organizirala narodnoosvobodilno gibanje. Bila je zanesljiva, zato je sodelovala z najvišjimi sodelavci narodnoosvobodilnega gibanja predvsem z Bojanom Ilichom in s Slavkom Šlandom.

V Mariboru so se naskrivaj sestajali pri zanesljivih družinah ter se dogovarjali o akcijah proti nemškemu okupatorju. Uspešno je širila mrežo osvobodilne fronte in prenašala tajna sporočila.

Julija 1941 so njene starše izselili v Srbijo. Predlagali so ji, naj se zaradi svoje varnosti umakne v Kranj, vendar se je odločila ostati v Mariboru. V mestu je bilo življenje vedno težje. Nemci so stopnjevali nadzor. Vsak korak zavednih Slovencev je skrbno spremljal gestapo in domači sodelavci okupatorja. Da bi se izognila aretaciji, je Slava pogosto menjavala obleko, spreminjala je barvo las ter postala rdečelaska, pričela se je močneje ličiti in velikokrat menjavati prenočišča.

V jutranjih urah, 7. avgusta 1941, je gestapo vdrl v stanovanje Mare Čepičeve v Kolodvorski ulici. Maro so odpeljali, v stanovanju pa so postavili zasedo. Aktivisti so prihajali in drug za drugim padali v roke okupatorju. Tudi Slava je pozvonila na vratih. Odprl je gestapovec in jo porinil v sobo. Slava je poskušala požreti listek, ki ga je imela v žepu. Gestapovca je to tako razjezilo, da jo je pretepel. Prisilil jo je, da je izpljunila listek, vendar je bilo besedilo že uničeno. Odvedli so jo na cesto. Tam ji

je Slavko Šlander želel pomagati, vendar so tudi njega ujeli in pretepli. Oba so odpeljali v zapor. Sledili so najtežji in najstrašnejši dnevi v življenju Slave Klavore. Zasliševali so jo 18 dni.

Te dni je z nezlomljivo voljo kljubovala strahotnemu nasilju in zverinskim metodam gestapovcem. Na zaslišanju od nje niso izvedeli ničesar. Bila je zelo redkobesedna in je odgovarjala samo z ne vem, ne povem. Ponoči, 8. avgusta, so jo odpeljali v graški zapor in znova nanjo zgrnili grozo zasliševanj, mučenj in ponižanj.

V mariborski zapor so jo ponovno pripeljali 15. avgusta. V mračni celici med mrzlimi stenami je čakala na smrt.

24. avgusta so iz jetniške celice poklicali Slavo. Na dvorišču zaporov so pričeli brati imena tistih, ki so jih obsodili na smrt z ustrelitvijo. Nemški vojaki so prvih pet obsojencev postavili pred skladovnico drv. Slava ni bilo med njimi. Postavili so jo na konec kolone. Maščevati so se hoteli nad njo, stopnjevati njeno trpljenje, jo naposled streti, upornico.

Vseh deset na smrt obsojenih je zapelo pesem: »Vstanite, v suženjstvo zakletil!« Streli so podrli prvih pet talcev in že so porinili drugih pet k zidu.

Slava je stopila z rokami v žepu na okrvavljeno mesto. Gestapovec ji je hotel zavezati oči, toda odkimala je, kot vsi drugi. Pri tem se je gestapovec slučajno dotaknil njenega ramena. Obrisala si ga je, kakor bi se želela otresi nečesa gnusnega.

Njeni sodelavci so na prostosti pripravljali načrt za rešitev. Preden pa je načrt docela dozorel, so nemške krogle prekinile njeno

življenjsko pot. Pod streli je omahnila in odšla iz tega sveta.

25. avgusta, je večina ljudi v mestu govorila o junaški smrti Slave. Nešteto ust je s spoštovanjem in ponosom izgovarjalo ime

dekleta, ki je tako neustrašno žrtvovalo svoje mlado življenje.

Po osvoboditvi je postala narodna herojinja. »Padli ste z grozo v obeh, ubiti za temi zidovi, Padli ste z vero v naš rod, naj ne zamre vaš

spomin.«

Pod temi stihii je vklesanih 671 ustrelenih imen na spominski plošči mariborskih zaporov. Med njimi ime Slave Klavore.

■ Brigita Nojič, prof. def.,
OŠ Slave Klavore

»Biti starš ni lahko.
Biti učitelj ni lahko.
Biti otrok ni lahko.
Kaj pa je potem še lahko?
Lahko je biti starš.
Lahko je biti učitelj.
Lahko je biti otrok.
Pojavi se vprašanje, »Kdaj?« »Kako?«
Zagotovo takrat,
ko vzamemo stvari kot izziv!
Kot priložnost, da sebi naredimo
zadovoljstvo!
S potrpežljivostjo,
z doslednostjo in vztrajnostjo.
S tem osrečimo sebe in vse okoli nas –
zato je lahko biti starš, učitelj in otrok!«

Vodilo za srečanja s starši je bilo zgornje razmišljanje, ki nas je spodbudilo k izvedbi šestih srečanj za starše v okviru Šole za starše. Včasih se nam zdi, da ne gre več, kljub temu da smo in delamo vse, da bi bilo našim otrokom lažje. Morda prav zato, ker želimo toliko, nam vedno ne uspe tako, kot smo si kot odrasli zamislili. Pri tem se počutimo nemočne, iščemo odgovore na zastavljena vprašanja in rešitve. Skupen zaključek je, da biti starš res ni lahko in da ni skupnega »recepta« za vzgojo otrok.

Šola za starše je bila skrbno načrtovana in izvedli smo šest srečanj, ki so nas popeljala skozi različne teme vzgoje in učenja.

Domače delo in na(d)loge – tema je bila namenjena osvetlitvi problema, kako otroku

privzgojiti delovne navade in posledično tudi učne. Brez načrtovanja urnika dela in učenja težko. Starš mora imeti smelost, da otroku naloži delo – seveda njegovi starosti primerno – in nalogo, da ga uči s tem delovnih navad. Razen tega se danes pogosto ugotavlja, da otroci nimajo priučenih učnih navad v pravem pomenu besede – učenje za trajnostno znanje, zato so starši dobili tudi nekaj idej, kako otroku pomagati pri načrtovanju šolskega dela.

Teorija izbire – izhodišče temi je bilo prepričanje, da zmeraj obstaja druga možnost – v pozitivnem in tudi negativnem smislu. Dejstvo je, da sami izbiramo vse, kar počnemo, in da svoje življenje bolj nadzorujemo, kot se tega v resnici zavemo. Teorija izbire uči in razlaga, zakaj in kako sprejemamo odločitve. Zato je nujno, da se zazremo v svoje življenje in življenje ljudi, ki so nam blizu. Potrjuje se dejstvo, da poskušamo v večini nadzorovati nekoga drugega, ne sebe. Tema je bila namenjena predvsem osebni rasti, saj z njo lahko pomagamo v rasti svojih najbližjih.

Šola in dom – šola brez doma ne vzdrži, kot tudi obratno, dom brez šole tudi težko. Zakaj? Ker mora biti vez med šolo in domom otrok, ki potrebuje na poti odrasčanja in učenja oba sistema. Odvisno je le, kakšno stališče ima posameznik do obeh sistemov. Na to lahko vplivajo lastne izkušnje ali izkušnje najbližjih, prijateljev, znancev. Na tretjem srečanju smo prevetrlili oba sistema in prišli do zaključka, da je najpomembnejši element med obema sistemoma komunikacija – izmenjava informacij in sodelovanje na ravni spoštovanja in sprejemanja najboljših odločitev za otroka in skupaj z otrokom.

Vrednote – kaj, kdaj in kako? – vrednote so del vsakdana, ki ga živimo. Danes zelo pogosto slišimo, da vrednot preprosto ni, da izgubljajo svojo vrednost. Na srečanju smo se dotaknili temeljnih vrednot, pomembnih

za posameznika in družbo – odgovornosti, spoštovanja in znanja.

Pustite me odrasčati! – adolescenca je najpomembnejši del procesa individualizacije, kjer otrok ugotavlja, kdo je in se ločuje od svojih staršev. Starš ta proces pogosto dojema kot nekaj osebnega in ima občutek, da mu pogosto spodleti kljub dobri nameri. Na srečanju smo se dotaknili primerov, na kak način je treba pristopiti, ne da bi pri tem povečali razdaljo med otrokom in staršem ter pri tem imeli še večji občutek nemoči in poraza.

Na poti k odraslosti – kako naprej? – na zadnjem srečanju smo nadaljevali s predhodno temo, kjer smo spoznali, s čim se mladostnik v njegovih najstniških letih ukvarja in kaj mu je v resnici pomembno. Z vidika starševstva pa, kako spustiti in prenesti odgovornost na najstnika, kljub temu da je situacije težko razumeti.

Na zadnjem srečanju so starši dobili tudi povzetke predavanj v brošuri, ki jim bo lahko v pomoč, ko bodo naleteli na težave ali preprosto potrebovali potrditev za odgovorno delo, ki ga opravljajo.

Ob tej priložnosti bi se rada zahvalila vsem slušateljem in zaključila z mislijo Orisona Swetta Mardena: »Vsaka življenjska izkušnja, vsaka resničnost, s katero smo v življenju prišli v stik, je dleto, ki je ustvarilo kip našega življenja: oblikovalo ga je, gnetlo, spremljajo. Smo del vsega, kar se nam je zgodilo.«

■ Marjana Ploj, dipl.vz.g.,
Vrtec Tezno

PROJEKT » NAŠE IGRIŠČE« VENOTI PEDENJPED

Igrišče Vrtca Tezno Maribor, v enoti Pedenjped, je veliko in lepo. Vsak letni čas ga spremeni v zanimivo, pestro in zabavno učno okolje, kjer lahko otroci opazujejo, raziskujejo, spoznavajo, odkrivajo, razvrščajo... in ustvarjajo z naravnimi materiali. Otroci se v igri družijo in predajajo svoji domišljiji, se lovijo, skačejo, tekajo, plezajo po plezalih in se spuščajo po toboganu. V jeseni se kotalijo po kupih jesenskega listja pozimi pa oblikujejo snežake in osvajajo prve korake na tekaških smučeh. Vse to nam nudi naravno okolje igrišča in potreba otrok po gibanju, igri in raziskovanju.

Igrišče v enoti Pedenjped je opremljeno z različnimi igrali, nekatera med njimi pa več ne ustrezajo zahtevam in standardom varne uporabe in bi jih morali odstraniti oziroma onemogočiti uporabo. Porodile so se želje o prenovljenem igrišču, ki bo nudilo spodbudno učno okolje, kamor se bodo otroci vračali tudi popoldan s svojimi starši in ne bodo preživljali prostega časa pred televizijo in računalniki.

V šolskem letu 2014/15 smo se vključili v donatorsko aktivnost »Radi delamo dobro«, ki jo je vodilo podjetje Mercator. Kupci so lahko z žetoni glasovali za tri javne zavode na Teznu. Uspelo nam je zbrati največje število žetonov in tako smo prejeli donacijo v vrednosti tisoč evrov. To je našo idejo o prenovljenem igrišču še podkrepilo. Obrnili smo se na podjetja, starše in občane, da nam priskočijo na pomoč. Verjeli smo v solidarnost ljudi. Verjeli smo v to, da nam bo uspelo. Idejo smo predstavili vodstvu vrtca, ki nas je pri naši zamisli podprlo in tako smo v šolskem letu 2015/16 začeli z izvedbo projekta Naše igrišče.

Vedeli smo, da bomo pri projektu »Naše igrišče« uspešni samo, če bomo sodelovali vsi, otroci, starši, vodstvo vrtca, strokovni delavci vrtca, vzdrževalci in zunanje okolje.

Z otroci smo v jeseni na igrišču preživeli veliko časa v raziskovanju in opazovanju našega igrišča. Prešteli smo vsa drevesa in opazovali, kako se v letnem času spreminjajo, zbirali smo naravni material, se igrali in uživali v jesenskem listju. Na naše igrišče smo povabili tudi »škrate« in jim iz naravnega materiala izdelali »škratove deželice«.

Igrišče smo velikokrat spremenili v pravi umetniški studio. Ustvarjali smo iz naravnega materiala, kot je to počel umetnik Andy Goldsworth, pridobivali klorofilne barve in iz jesenskega listja oblikovali čisto pravo kačo velikanko. Jesenska drevesa na našem igrišču pa so bila velikokrat motiv za likovno ustvarjanje z različnimi tehnikami. Izpod umetniških rok otrok je nastala prva visoka gredica, ki ima podobo pikapolonice, v atriju našega vrtca pa smo na gredico posadili prve jagode.

Vedno pa smo skrbeli, da je bilo naše igrišče urejeno in čisto. Pridno smo grabljali jesensko listje in ga zbirali v kompostniku, ki sta ga za nas izdelala vzdrževalca Zvonko in Marjan.

S pomočjo staršev smo v mesecu novembru prejšnjega leta odstranili iz igrišča vsa neustrezna železna igrala. Z odstranitvijo neuporabnih igral smo pridobili veliko prostora in neskončno idej o naših novih možnostih.

V mesecu decembru smo okoliškim podjetjem poslali prošnje za donacije. Odzvala so se številna podjetja in prispevala denarna sredstva za ureditev našega igrišča. Toplo pomladno vreme nas je spodbudilo, da smo začeli urejati okolico in pripravljati prostor in sredstva za naše raziskovalno-igralne kotičke. Na igrišču nastaja pravo »gledališče«, ki bo omogočalo dramske in lutkovne predstave, na leseni bowling stezi bodo otroci preizkušali svoje spretnosti, s pomočjo zvočne stene in velikega lesenega ksilofona pa bodo spoznavali skrivnosti zvokov.

Z majhnimi dejanji do velikih sprememb

Oče enega od otrok nam je podaril tri grozdne trse in nam jih pomagal tudi posaditi. Skupaj z otroki smo na gredice posadili različna zelišča, zelenjavo in slastne jagode. Zalivali jih bomo z deževnico, ki jo zbiramo v zbiralnikih, in tako bomo poskrbeli za zmanjšano porabo pitne vode. S pomočjo hišnika Zvonka smo očistili in uredili prostor za našo visoko gredico. Vse to nam bo omogočalo spoznavati in odkrivati skrivnosti narave.

Čaka nas še veliko dela ampak ni nam težko, ker se že vsi veselimo našega »novega« zanimivega igrišča.

Radi bi se zahvalili vsem, ki ste po svojih najboljših močeh prispevali k uresničitvi in uspehu našega projekta. Vsem podjetjem, ki so nam podarila donacije. Podjetju Dinos, ki nam je omogočilo keson za zbiranje in odvoz papirja. Vsem staršem, babicam, dedkom, tetam, stricem, sosedom, ki so pomagali z zbiranjem odpadnega papirja, prinašanjem sadik jagod, trte, barve, lesa, semen... Vsem okoliškim podjetnikom, ki so pomagali pri izdelavi posameznih sredstev za igrišče. Šolam, trgovinam in podjetjem, ki so nam podarila različni material. Našima vzdrževalcema, ki sta potrpežljivo in natančno opravljala zahtevnejša dela, vodstvu vrtca, ki je verjelo v uspešnost projekta in seveda otrokom za vse njihove ustvarjalne ideje, predloge in otroško razigranost zaradi katere je bilo vse ovire lažje prestopiti.

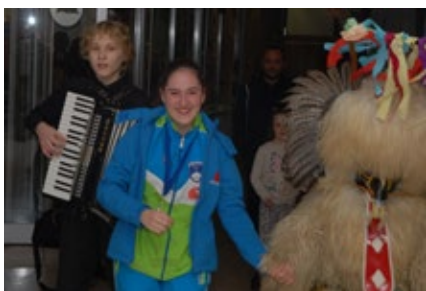
Ko bo igrišče zaživelo v novi podobi in bodo kotički urejeni vas vabimo, da se nam pridružite in se z nami sprehodite in poigrate na našem – vašem igrišču.

■ Rebeka Gradišnik,
sekretarka KK Kovinar

Maša Simonič, Tezenčanka, karateistka, gimnazijka in evropska mladinska podprvakinja

Maša je ponovno dosegla karateistični uspeh na Evropskem prvenstvu za kadete, mladince in mlajše člane v Limassolu na Cipru, ki je potekalo med 5. in 7. februarjem 2016. Maša je s svojimi samozavestnimi nastopi v 5. krogu prepričala sodnike, da je druga najboljša mladinska katešica v Evropi. Za Karate klub Kovinar Maribor je to laskav naslov in potrditev uspešnega dela trenerske ekipe, ki bdi nad Mašinih treningi. Njeni športni uspehi so izjemni, na državnem nivoju je že nekaj let nepremagljiva in trd oreh svojim konkurentkam. Maša je izjemna športnica, saj je že leta 2014 na evropskem mladinskem prvenstvu na Portugalskem osvojila prvo slovensko evropsko žensko medaljo v katah. Do njenega prihoda na evropsko karate sceno Slovenija ni imela predstavnice, ki bi lahko posegla po tako visokih uvrstitvah. Sedaj je njeno ime že dobro poznano evropskim konkurentkam.

Sprejem za Mašo

Maša mora za velike uspehe trdo garati, tako na treningih, kot tudi za učni uspeh v šolskih klopeh, saj je poleg tega, da je najuspešnejša slovenska karateistka, tudi pridna in vestna gimnazijka. Obiskuje 3 letnik I. gimnazije v Mariboru in sama najbolj ve, da je za uspehe v šolskih klopeh potrebno veliko več učenja, kot ga potrebujejo njene sošolke in sošolci, saj je zaradi treningov, priprav in tekmovalj večkrat odsotna od rednega pouka in od doma. Prav gotovo ji je odlično podlago za vestno in samostojno delo v šoli dal šport. Športniki so posebni ljudje, vajeni reda, discipline, trdega dela, poslušnosti in željni borbe za uspeh. Vse od naštetih vrlin so dobra osnova in popotnica za življenje in posledično iskanje zaposlitve, saj delodajalci izredno cenijo te človeške vrednote. Zato, ker pravi športnik ve, da je uspeh in slava na najvišjih stopničkah časovno omejena, da za njimi prihajajo mlajši, prav tako željni trdega dela in velikih uspehov, mora ob športu redno skrbeti za šolanje.

Maša in trenerji

Na naslovnici revije je slika Maše pred OŠ Slave Klavore, ki jo spremlja že od njenega prvega razreda osnovne šole. Sedaj, ko je Maša gimnazijka, pa se še zmeraj redno vrača v osnovno šolo, saj ima Karate klub Kovinar Maribor tukaj dvakrat tedensko treninge. V našem klubu skrbimo za podmladek, tako je v klubu veliko osnovnošolcev, ki jim je Maša vzor. Največje veselje otrokom je to, da trenirajo skupaj z njo ali da jih spremlja na tekmah. Otroci se radi udeležujejo treningov in tekmovalj. Na treningih se učijo reda in discipline, ki sta pri borilnih veščinah še kako pomembni. Popuščanj glede obeh ni, prisluhujemo pa otrokovim težavam, če jih izrazijo. Poseben poudarek dajemo temu, da otroke vzgajamo v neagresivnosti, vso odvečno energijo lahko pustijo v telovadnici, na tatamiju. Ko zapustijo telovadnico so mirni, utrujeni in pripravljeni na sedenje

pred šolskimi zvezki in knjigami. Za dober psihomotorični razvoj otroka je pomembno, da poleg šolskega, sedečega učenja, razmigajo celo telo. Šolska telovadba ne zadosti otrokovim potrebam po gibanju. Karate s svojimi tehnikami omogoča, da je telo obremenjeno (razvito) enakomerno. Pred vsakim treningom dobro ogrejemo telo z vajami za vzdržljivost in moč, nato vadimo ročne in nožne tehnike, ki jih ponavljamo z levo in desno polovico telesa. V karateju sta dve športni disciplini: borbe in kate, pri čemer mlajši tekmovalci tekmujejo zgolj v katah – prikazu tehnike navideznega boja z nasprotnikom.

Mladi tekmovalci KK Kovinar

Najpomembnejša tekmovanja za Kovinarjevce so osnovnošolska liga in državno prvenstvo ter mednarodni turnir Maribor Open, ki ga naš klub organizira vsako leto v mesecu oktobru. Na tem tekmovanju se srečajo in pomerijo naši športni kolegi iz Avstrije, Slovaške, Italije, Hrvaške, Bosne in Slovenije. Izredno smo ponosni, da je turnir postal tradicionalni in da je vedno večja mednarodna udeležba karateistov s katerimi se srečujemo na seminarjih v tujini in Maša ter najuspešnejši tekmovalci kluba. Za tekmovalce organiziramo prenočišče in prehrano v dijaškem domu.

Za karate klub Kovinar Maribor so v tem šolskem letu zbrali največ medalj in pokalov: Maša Simonič, Timi Močnik, Vid Zarič, Adrian Kos, Mia Kos, Naida Hadžič, Filip Vinter, Blanka Dubravac, Adis Palič, Amina Kadrič, Žiga Ekart.

Vsem iskreno čestitamo!

Vsi, ki vas zanima karate, nas obiščite na treningih, tekmah ali pa naše uspehe in fotografije preprosto spremljajte preko FB strani.

■ Iztok Strelec,
Športni direktor NK Tezno

Nogometni klub Tezno ima obnovljene slačilnice

V lanski številki »TEZENČANA« je bil objavljen članek o blišču in bedi tezenskega nogometa. Predvsem se je članek nanašal na alarmantno stanje objekta MOM ob Ptujski cesti 84.

Z veseljem lahko ugotovimo, da se je stanje slačilnic, kopalnic, WC-ja in ostalih prostorov bistveno spremenilo, saj so izvajalci MOM v mesecu septembru končali z obnovo prostorov in se lahko pohvalimo s šestimi zelo lepo obnovljenimi

slačilnicami za igralce in sodniško garderobo, ki zagotavljajo infrastrukturne kriterije za nadaljnje tekmovanje pod okriljem NZS in MNZ Maribor.

Z obiskom župana MOM g. Andreja Fištravca s sodelavci v mesecu marcu smo dobili tudi zagotovilo, da se bo obnova močno načetega objekta nadaljevala tudi v letu 2016, ko bodo v proračunu zagotovljena dodatna sredstva za obnovo strehe in dotrajane peči za gretje objekta

in tople vode. Naše želje so, da bi nam MOM zagotovila iz proračuna za leto 2016 dovolj sredstev za nadaljnjo obnovo objekta stadiona ob Ptujski cesti, za pokrivanje programov iz selekcijskega procesa letnega programa športa MOM in da bi lahko nadaljevali z uspešno nogometno vadbo in tekmovanjem. Ob pomoči Urada za šport MOM in MČ Tezno upamo, da bo do nadaljnje sanacije objekta v letu 2016 tudi dejansko prišlo.

**vabimo k vpisu v
NOGOMETNO ŠOLO**

Nogometni klub TEZNO
Ptujška cesta 84
2000 MARIBOR

telefon: 070/405-506 (Toni)
041/675-832 (Iztok)
E-pošta: info@nktezno.si

www.nktezno.si

NK TEZNO

vsak dan
17⁰⁰ - 18⁰⁰

Športni direktor Iztok Strelec in predsednik MČ Tezno Janko Leva v obnovljenih prostorih

Veseli nas, da se je po obnovitvi objekta v športnem parku ob Ptujski cesti ponovno povečalo zanimanje za naš klub med otroci obeh osnovnih šol na Teznu in število mladih nadobudnežev, ki se želijo v našem klubu naučiti temeljnih nogometnih prvin, strmo narašča, tako da trenutno v sedmih selekcijah vadi cca. 150 registriranih igralcev. Trudimo se, da čim več mladih potegnemo z ulice, od računalnikov, televizije in iz gostinskih lokalov na nogometno igrišče. Zato vljudno vabimo vse mlade nadobudneže, (tudi deklice), rojene leta 2010 in starejše, da se priključite našim vrstam in z marljivo vadbo nogometa postanete nove zvezde mariborskega nogometa, za katerega je NK Tezno (prej NK Kovinar) vedno bil valilnica talentov.

■ Vojka Werglez,
zastopnica AMD TAM

Društvo AMD TAM Maribor

Društvo AMD TAM MARIBOR, s sedežem na Zagrebški cesti 29, je bilo ustanovljeno leta 1950 s 148 člani. Interesi delavcev Tam-a, nekdanjega zelo uspešnega slovenskega podjetja so dali pobudo za ustanovitev društva. Število članstva je počasi, a vztrajno naraščalo, vzporedno kot je naraščala motorizacija. Tako se je v našem društvu usposobilo preko 10.000 kandidatov za voznike različnih kategorij.

Danes v okviru društva deluje šola vožnje, članska pisarna AMZS, kjer lahko sklenete članstvo in si tako zagotovite 24 urno pomoč na cesti. Veliko pozornost pa v zadnjem času namenjamo **izobraževanju** in **preventivi v prometu**.

Posebno pozornost namenjamo našim najmlajšim udeležencem v prometu, tako smo organizirali veliko preventivno akcijo v sodelovanju z AMZS na poligonu društva z okoliškimi osnovnimi šolami.

Dogodek so pozitivno sprejeli tako otroci kot njihovi starši. Seveda pa pri svojem delu ne pozabimo še na druge udeležence v prometu, kot so kolesarji, motoristi in starejši vozniki.

AMZS je nacionalna avtomobilska zveza z dolgoletno delovno tradicijo in največji izvajalec pomoči na cesti v državi. Združuje 79 avto-moto društev in avto-moto touring klubov v Sloveniji, katerega del je tudi naše društvo AMD TAM MARIBOR.

Smo edina šola vožnje v Mariboru in širši okolici s svojim **LASTNIM POLIGONOM** za izvajanje spretnostnih vaj z motornimi vozili. V naši šoli vožnje pristopamo k izobraževanju odgovorno in strokovno, kar kažejo tudi podatki uspešnosti.

Pridobili smo si ustrezna dovoljenja za poučevanje kandidatov motornih vozil A, AM, B, BE, C, CE in D kategorije.

Aktivno in uspešno sodelujemo s Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, v ta namen organiziramo obnovitvena predavanja cestnoprometnih predpisov, kjer vozniki motornih vozil obnovijo svoje znanje.

Glede na dolgoletno delovno tradicijo in izkušnje se zavedamo, da sta varnost in strpnost v cestnem prometu poglavitni lastnosti vsakega voznika, zato pristopamo k izobraževanju z vso odgovornostjo in seveda v skladu z zakonskimi predpisi. Tudi v teh težkih časih nadaljujemo z našo tradicijo in s strokovno podkovanim kadrom izobražujemo nove generacije mladih voznikov motornih vozil.

PALFINGER
LIFETIME EXCELLENCE

PALFINGER d.o.o.
Jaskova ulica 18
SI-2000 Maribor

www.palfinger.com | info.slovenia@palfinger.com

DARILNI BON
BREZPLAČEN TEČAJ CPP
v šoli vožnje AMD TAM MARIBOR!

Popusti se ne seštevajo in veljajo za eno osebo.
Bon za brezplačen tečaj CPP se upošteva pri plačilu vseh izvoženih ur pri AMD TAM.

Bon velja do: 31.12.2016

Kontakt: 040 888 061 ali amd.tam.maribor@siol.net

AMD TAM
MARIBOR
ŠOLA VOŽNJE

■ Borut Kulovec, inž. el.,
predsednik DU Tezno

Društvo upokojencev Maribor-Tezno je v letu 2016 doživelo dve veliki spremembi. Na občnem zboru, ki je potekal 12. februarja 2016 v dvorani MČ Tezno, je bilo po odstopu prejšnjega dolgoletnega predsednika izvoljeno novo vodstvo našega društva upokojencev. Predsedniško mesto sem prevzel Borut Kulovec, inž. el., dolgoletni član sveta Mestne četrti Tezno, predsednik komunalne komisije, aktiven pa sem bil tudi v gospodarstvu na vodilnih mestih v Elektro Maribor in tudi kot predsednik nadzornega sveta v Snagi Maribor. Izvoljena sta bila tudi dva podpredsednika. In sicer Adolf Vindiš, dipl. upr. org., nekdanji komunalni inšpektor v Mestni občini Maribor, vodstveni delavec v TAM-u in bivši podpredsednik sveta MČ Tezno (mandat 2006-2010), ki je v našem društvu aktiven že dolga leta na različnih področjih. Prav tako je delo podpredsednika prevzel naš dolgoletni član Branko Buhinjak, včasih zaposlen v

TAM-u, znan društveni delavec na Teznu, zelo aktiven v sekciji steznega kegljanja in ostalih oblikah druženja upokojencev. Izvoljen je bil tudi nov upravni odbor, v katerega so bili poleg omejenih izvoljeni tudi: Janez Belšak, Marija Frangež, Ludvik Krajnc, Vlado Premužič, Anton Turk in Ivan Vršič. V nadzorni odbor so bile izvoljene: Marija Trenta za predsednico ter članici Marija Grobelšek in Angela Buhinjak.

Druga velika sprememba pa je selitev v nove prostore na Bevkovi ulici 2 (nekdanji prostori KS Martin Konšak). Te prostore je MČ Tezno namenila v uporabo društvom na Teznu, za kar vodstvu MČ iskreno zahvaljujem. Naše društvo je tako po dolgih letih končno dobilo primerne in sodobno opremljene prostore za naše dejavnosti. V njej bodo prostori za številne aktivnosti: igranje šaha, ročno delo, računalniški tečaj, srečevanje Rdečega križa, srečevanje

Medgeneracijskega društva in mnoge druge. Prav tako se bomo trudili vpeljati nove aktivnosti predvsem na športno-rekreacijskem področju, izletih, kulturnih prireditvah in predvsem pri druženju upokojencev.

Vabljeni da nas obiščete in se nam pridružite.

Novi prostori za društva na Bevkovi ulici 2

■ Vladimir Premužič,
vodja šahovske sekcije DU Tezno

Šah je prastara igra, ki izvira iz Indije. Mnogi jo imenujejo kraljeva igra. In res je veliko kraljevega v njej. Je pa tudi odlična miselna igra, ki izboljšuje spomin in povečuje vašo kreativnost.

Igramo jo s šestnajstimi belimi in šestnajstimi črnimi figurami na deski razdeljeni na 8x8 belih in črnih polj. Vsak igralec igra z

enim kraljem, eno damo (kraljico), dvema trdnjavama, dvema tekačema, dvema skakačema in osmimi kmeti ter poskuša matirati nasprotnikovega kralja.

Zveni dokaj preprosto, vendar pa ima vaš nasprotnik enak cilj kot vi, zato obstaja nešteto možnosti na eni in drugi strani. Vsaka partija ima za vsakega igralca nov

izziv, naj bo zmagovalec ali poraženec prejšnje igre.

Bi tudi vi preskusili svoje znanje v tej kraljevi igri? Nič lažjega. V DUMT deluje šahovska sekcija, v katero je trenutno včlanjenih sedem aktivnih članov. Treninzi potekajo vsak torek in petek od 17.00 do 21.00 ure v prostorih društva na Bevkovi 2. Sekcija je vključena v Zgornjepodravsko pokrajinsko šahovsko zvezo, ki ima vsako prvo sredo v mesecu turnir posameznikov in vsak prvi četrtek v mesecu ekipni turnir, kjer se pomerimo z drugimi ekipami vključenimi v navedeno zvezo.

Če imate v sebi kaj tekmovalnega duha ali če želite zgolj preživeti nekaj svojega prostega časa v druženju in negovanju šahovske tradicije, ki jo Teženčani imamo, se nam pridružite in nas spoznajte. S skupnimi močmi bomo lahko konkurenčni prav vsem ekipam ali posameznikom vključenim v Zgornjepodravsko šahovsko zvezo.

Šahovska sekcija DU Tezno vabi nove člane v svoje vrste

Društvo upokojencev Maribor-Tezno, Bevkova ulica 2, Maribor objavlja

RAZPIS

ZA NAJEM GOSTINSKEGA LOKALA V STAVBI DRUŠTVA NA UKRAJINSKI UL. 26, MARIBOR

Interesenti lahko svojo vlogo skupaj z dosedanjimi referencami pošljejo na naslov:

Društvo upokojencev Maribor-Tezno, Bevkova ulica 2, 2000 Maribor ali jo osebno oddajo v prostorih društva v času uradnih ur (sreda in četrtek od 9.-11. ure).

Predsednik Borut KULOVEC, inž. el., I. r.

■ Adolf Vindiš, dipl. upr. org.,
podpredsednik DU Tezno

Tezenčani na izletu v Ljubljani

Društvo upokojencev Maribor-Tezno je 13. aprila 2016 organiziralo izlet v Ljubljano. Ob 8. uri zjutraj smo krenili s polnim avtobusom proti Ljubljani in si ogledali Državni zbor RS, kjer so nas tudi pogostili.

Sprejel nas je tudi poslanec g. Uroš Prikl in se z nami pogovoril, zakar se mu najlepše zahvaljujemo. Prisotni smo imeli številna

vprašaja kako naj bi v bodoče deloval Državni zbor, da bi zadostil potrebam vseh državljanov in tudi upokojencev, ki se nekateri komaj preživljajo iz dneva v dan. Poudarili smo, da bi bilo potrebno več narediti da se zmanjša brezposelnost med mladimi in da se dvignejo najnižje pokojnine. Seveda so nas pred tem sprejeli tudi predstavniki uprave parlamenta, ki so nam razkazali še ostale prostore kjer zaseda zbor in tudi dvorane odborov in komisij. Nato smo si pogledali tromostovje in se z žičnico popeljali na Ljubljanski grad od koder smo imeli zelo lep razgled nad celotnim mestom. Prosti čas ki je bil na razpolago, smo si vsak po svoje ogledali še ostale dele in znamenitosti Ljubljane. V popoldanskih urah smo odpotovali iz Ljubljane in se ustavili še na Trojanah, kjer

smo se oskrbeli z njihovimi priznanimi krofi. Na Tezno smo prispeli okoli 19. ure. Vsi prisotni, ki smo si ogledali Ljubljano in Državni zbor smo bili nadvse zadovoljni nad organizacijo izleta, s sprejemom in prijetnim razpoloženjem vseh upokojencev in upokojenk, ki so se udeležili tega izleta. Dragi naši člani, dragi bodoči člani, družimo se, aktivno sodelujemo na vseh področjih družabnega življenja, skrbimo za svoje dobro počutje in upajmo na vse dobro tudi v naprej.

■ Ivan Vršič,
nekdanji vodja kegljaške sekcije DU Tezno

Jubilej kegljačev DU Tezno

V letošnjem letu praznujeta jubilej obe kegljaški sekciji, ki delujeta pri Društvu upokojencev Maribor Tezno.

Starejša je sekcija steznega kegljanja, ki praznuje letos **30. jubilej**. Začetki sekcije segajo v leto 1986, ko je g. Anton Fras uspel pregovoriti in zbrati 12 »fantov«, ki so se spoprijeli s fizično dokaj napornim športom in so **21. januarja 1986** odigrali prvo prijateljsko tekmo s kegljači – upokojenci iz DU Miklavž na Dravskem polju. Ta datum so sprejeli tudi kot rojstni dan sekcije. Kasneje, ko so se pridružile tudi, sicer redke ženske, smo se, z mešano ekipo, udeleževali predvsem v Upokojenski ligi steznega kegljanja, na društvenih turnirjih, na regijskih tekmovanjih in tudi na državnem prvenstvu. V okviru sekcije organiziramo še turnir v počastitev praznika Mestne četrti Tezno in sekcijski novoletni turnir. Skozi vso obdobje je sledilo vrsto aktivnosti, ki so ob tekmovalnem vzdušju, prijetnem druženju, poskrbela za potrebno rekreacijo upokojencev. Za g. Frasom so sekcijo vodili g. Vršič, g. Zrim in nazadnje jo, še zdaj, uspešno vodi g. Branko Buhinjak. Kegljjači se, na rekreaciji, sestajajo ob ponedeljkih med 17. in 19. uro in ob četrtek med 11. in 13. uro.

Deset let mlajša je sekcija kegljanja s kroglo na vrvici, odn. sekcija ruskega kegljanja, kot smo jo včasih imenovali. Ta sekcija bo letos, **7. septembra zapisala 20 let** delovanja. Na ta dan, pred dvajsetimi leti, se je na pobudo takratnega predsednika društva, g. Loperta, na hitro zbrala 5 – članska mešana ekipa, se odzvala vabilu DU Rogoza in se udeležila tekmovanja na njihovem turnirju. Prijetno vzdušje in nepozabno druženje upokojencev iz dvanajstih društev je pomenilo ognjeni krst za rusko kegljanje na Teznem. Člani ekipe so, pod vodstvom g. Marjana Šarfer, poskrbeli za izgradnjo lastnega kegljišča na društvenem dvorišču in poskrbeli za pridobivanje novih članov. Dokaj hitro smo imeli dve 5- članski moški ekipi in eno 5 člansko žensko ekipo s katerimi smo sodelovali na vseh tekmah kamor so nas vabili. Takoj v začetku delovanja smo se vključili v Upokojensko ligo ruskega kegljanja. Sodelovali smo na številnih društvenih turnirjih, na turnirju v počastitev praznika MČ Tezno in na prijateljskih tekmah, kjer posebej izstopa vsakoletno druženje s kegljači Medobčinskega društva civilnih invalidov vojn, med katerimi kegljajo tudi, kar se sliši čudno, slepi kegljači.

Na seznamu je veliko uspehov, v vitrini kar precej pokalov, med najvrednejše pa lahko štejemo, da smo na turnirjih v počastitev Meseca upokojencev osvojili dvakrat pokal z mešano ekipo in trikrat zapored pokal z moško ekipo, takratne Območne zveze DU Maribor.

Sekcija kegljanja s kroglo na vrvici, ki jo vodi g. Franc Grobelšek, trenutno šteje 7 moških in pet žensk, se rekreira vsak ponedeljek in torek med 9. in 11. uro na kegljišču, na dvorišču bivšega DU Tezno.

Ob vseh mogočih obljubah o Kulturno – športnem objektu na Teznem, se ni nič spremenilo in oboji kegljači delujejo pod dokaj slabimi pogoji. Kegljjači steznega kegljanja kegljajo na privatnem kegljišču v Miklavžu na Dravskem polju, kegljači kegljanja s kroglo na vrvici pa kegljamo na dokaj neurejenem kegljišču na dvorišču bivše stavbe DU Tezno, kjer pa nam zaradi selitve društva grozi precejšnja negotovost.

Upoštevati pa treba dejstvo, da nobena zmaga, noben pokal, ni vreden toliko kot pa prijetna rekreacija, veselo druženje in številna poznanstva in prijateljstva stkana na takšnih srečanjih.

■ Mira Vršič, predsednica KO
Rdečega križa Silvire Tomasini

Celoletno humanitarno delo našega Krajevne odbora RK poteka po programu dela, ki ga vsako leto sprejmemo na letni konferenci ali razširjeni seji v začetku leta. Jedro našega dela je predvsem skrb za socialno ogrožene družine in otroke in posvečanje pozornosti starejšim osebam. Tako smo trem družinam pomagali pri stroških za ogrevanje ali prehrano, dvema družinama smo, kot enkratno pomoč, plačali stroške vrtca, za štiri učence Osnovne šole Martin Konšak smo plačali del stroškov

Utrinki iz Krajevne organizacije RK Silvira Tomasini

Šole v naravi, pomagali smo še pri nabavi šolskih potrebščin.

Predvsem je omemba vredno dejstvo, da smo iz lastnih sredstev nabavili 45 prehrabnih paketov in jih razdelili socialno šibkim družinam.

Pozornosti starejšim so namenjeni predvsem obiski na domovih in v Domovih za starejše. Tako smo:

- jubilarom ob 70. in 75. smo ob jubileju poslali čestitke,
- jubilate ob 80. 85. 90. ali višjem jubileju so naše odbornice s čestitko, šopkom ali skromnim darilom obiskale doma ali v Domu za starejše,
- ob dnevu žena smo z nageljnomo obiskali 73 starejših in bolnih žena doma ali v Domu za starejše,
- ob izteku koledarskega leta so naše odbornice na terenu in v Domovih za starejše s skromnim darilom in lepimi željami obiskale preko 90 starejših bolnih članov in članic,

- recej odmevno pa je vsakoletno božično – novoletno srečanje, ki ga, za starejše, pripravimo ob izteku koledarskega leta. Omemba vredno je še merjenje krvnega tlaka, ki ga vsako prvo sredo v mesecu izvaja dr. Irena Lukas in neke vrste dežurstvo predstavnice RK, ki je vsak prvi torek v mesecu med 16. in 17. uro na voljo prisluhniti težavam naših članov.

Vse našete aktivnosti zahtevajo ogromno časa in veliko stroškov za kar gre zahvala našim maloštevilnim odbornicam, predvsem pa članom in simpatizerjem naše organizacije, ki so pripravljeni žrtvovati 3 EVR za članarino in še kak prispevek za koledarje ob koncu leta.

Na koncu pa vabim naše krajanke in krajanke, da se nam priključijo in vstopijo v naše vrste humanitarnega dela.

**VEČ NAS BO, BOLJŠE BO.
VEČ DELA BO OPRAVLJENEGA!**

■ Marija Trenta, predsednica
KO ZB NOB Tezno

Ob 75. obletnici ustanovitve OF Slovenskega naroda je prav, da nekaj besed namenimo tudi naši Krajevni organizaciji zveze borcev na Teznu. 31. marca 2016 je imela naša organizacija letno oz. volilno konferenco na kateri smo razrešili staro in izvolili novo vodstvo. Odbor KO Tezno šteje 9. članov, enako kot v prejšnjem mandatu. Ker so v naši organizaciji včlanjeni pretežno

Združenje Zveze borcev na Teznu

starejši in bolni krajanke, 14 je še živčih borcev NOB, ostalo smo vdove, otroci in simpatizerji, je delo organizacije zelo okrnjeno.

Novo vodstvo si bo prizadevalo izpolniti zadane naloge, ki jih zahteva mestni odbor in delo našega odbora. Kot doslej bomo obiskovali naše člane, ki bivajo po domovih starejših občanov, bolne in tiste ki praznujejo visok

jubilej. Udeležili smo se Festivala miru na Pohorju pri Treh kraljih, enako tudi prireditev v Volkmerjevem prehodu. Zaradi sedanje politične situacije naperjena predvsem proti NOB in partizanom je težko pridobiti nove člane, prav tako se zaradi naravnih razlogov, naše članstvo vztrajno zmanjšuje. Upajmo na boljše čase.

■ Anton Turk,
vodja ljudskih pevcev DU Tezno

Ljudski pevci z imenom "štiriperesna deteljica" Društva upokojencev Maribor-Tezno, letos praznujemo že osmo letnico obstoja. V ta namen smo 20. maja priredili

“Štiriperesna deteljica”

koncert z naslovom “Ohranimo slovensko ljudsko pesem”, ki je potekala na OŠ Marin Konšak. Ob tej priložnosti so se nam pridružili številni gostje.

mag. Jasna Cajnko, prof. soc. ped.,
direktorica DSO Tezno

Po nekaterih virih segajo začetki terapije s pomočjo živali že v antično Grčijo. O pozitivnem vplivu pestovanja kužkov piše Plinij starejši (1. stol. n. št.), v 16. stol. pa John Keyes. V 19. stol. je pionirka na področju zdravstvene nege, britanska medinska sestra Florence Nightingale, pisala o pozitivnem vplivu hišnih ljubljencev na bolnike. Danes vemo, da hišni ljubljenci vplivajo na zniževanje krvnega tlaka, raven slabega holesterola in da imamo lastniki živali osemkrat boljše možnost preživetja ob morebitnem srčnem infarktu.

Z laboratorijskimi raziskavami pa je mogoče potrditi, da crkljanje hišnih ljubljencev poviša nivo hormonov, ki na naše počutje ugodno vplivajo. Terapija z živalmi je v tujini (Avstriji, Nemčiji, Skandinaviji, ZDA) uveljavljena metoda podporne terapije pri zdravljenju in je lahko predpisana na zdravniško napotnico. V našem, slovenskem, prostoru beležimo v zadnjih letih večjo toleranco in zavedanje pozitivnega vpliva živali na psihično in telesno stanje ljudi, zlasti onih s šibkim zdravstvenim stanjem. Tako so živali in terapevtski kužki v domovih za ostarele v zadnjem desetletju vse bolj pogosti. Da pa bi pes lahko postal terapevtski pes, mora pred tem opraviti in izpolniti določene pogoje in izobraževanje. Šolanje terapevtskega kužka se prične z nekakšnim »testom osebnosti«, vendar ne takšnega za kužkovega spremljevalca, ampak prav za pasjega kosmatinca. Izšolani kinologi preverijo, ali je kuža dovolj miren, potrpežljiv, dobrovoljen in dovolj odporen na stresne situacije. Po tem testu se prične teoretično izobraževanje pasjega vodnika, opravljanje pripravništva in 25 ur izvedenih pripravniških ur pod mentorstvom. Z zaključnim izpitom pridobita kuža in njegov vodnik certifikat terapevtskega para. Terapevtski kuža mora biti zmeraj lepo in prav negovan in čist. Vsakih 6 mesecev je pes pregledan pri veterinarju in za obdobje 6-ih mesecev prejme zdravniško potrdilo, da je v primernem zdravstvenem

stanju, da sme opravljati terapijo. In potem je potrebno še veliko dobre volje in srčnosti pasjih vodnikov, ki v veliki meri v svojem prostem času in le za povnitev potnih stroškov prihajajo v različne institucije k majhnim in velikim, mladim in starim, bolj ali manj bolnim ter prinašajo dobro voljo in privablajo nasmeh na lica.

TERAPEVTSKI PARI IZVAJAMO:

- terapijo s pomočjo kužka (AAT animal assisted therapy), v terapiji sodeluje poleg terapevtskega para še strokovni delavec, npr. fizioterapevt ali delovni terapevt, ki glede na posameznega uporabnika in njegove sposobnosti in hendikepe načrtuje aktivnosti s pomočjo psa. Terapija je ciljno usmerjena in načrtovana za vsakega posameznika posebej.
- aktivnosti s pomočjo psa (AAA animal assisted activity). Govorimo o srečanjih uporabnikov, kjer cilji srečanj niso natančno opredeljeni, vsebina srečanj pa je načrtovana tako da s pomočjo psa dosežemo neko dejavnost uporabnikov z namenom motivacijske, izobraževalne, terapevtske podpore. Govorimo o druženju, pogovoru, aktivnosti, igrah. Srečanja živali z ljudmi pozitivno vplivajo na uporabnike in prinašajo novo kvaliteto v njihovo življenje.

MIN MALA PASJA TERAPEVTKA

Številni stanovalci našega Doma, kakor tudi drugi obiskovalci vedo, da imamo v našem Domu kar nekaj živali. Na delovni terapiji domuje ptiček Felix, na oddelku za stanovalce z demenco skrbijo za ribice in ptička Zvonka. Svoj dom je v našem Domu našel tudi muc, po drugih virih mucka, ki smo ji dali ime tudi Felix – Srečko, ker je pač velika sreča biti doma v Domu starejših občanov Tezno. Srečko ali Srečka izvorno ni bil naš muc, ampak sedaj zanj skrbimo (in se včasih tudi jezimo, sploh ko s kremplji poškoduje nove stole v zimskem vrtu). Že dobrih pet let pa v Dom redno, vsak dan prihaja Min. Min je dolgolasa pasja gospodična, pasme shih-tzu (ši-cu). Izvorno pasma izhaja iz Tibeta. Tam so jih po nekaterih virih uporabljali zato, da so cesaricam greli noge, kar je zaradi njihove dolge in mehke dlake še kako primerno. Min je skupaj s svojo gospodarico, avtorico tega prispevka, v svoji rosnosti obiskovala malo pasjo šolo, nato opravila šolo in izpit iz poslušnosti in se vključila v izobraževanje za

Terapija z živalmi

terapevtskega psa v Društvu tačke pomagачke in po opravljenem pripravništvu tudi prejela licenco, da skupaj z Jasno tvori terapevtski par. Slednje pomeni, da sta Min in Jasna primerno izobraženi in imata vse potrebne lastnosti, da lahko obiskujeta paciente v bolnišnicah, otroke v vrtcih in šolah in seveda tudi stare ljudi v domovih za ostarele. Pasji mali terapevti prinašajo med svojim obiskom predvsem in zlasti dobro voljo, s svojo mehko in toploto umirjajo in svoje »paciente« pripravijo do tega, da storijo kaj, kar sicer ne bi uspeli ali za takšen podvig ne bi imeli volje.

Z Min skupaj z našo fizioterapevko Mojco izvajamo individualno terapijo zlasti s stanovalci po kapeh in poškodbah zgornjih ekstremitet. Fizioterapevka Mojca skrbi za stanovalce in načrtuje dejavnosti, ki izboljšajo zlasti gibljivost stanovalcev (s hendikepirano roko božamo, mečemo žogice, vlečemo igračko s kužkom, spenjamo sponke na pasji kožuh, krtačimo, kužku dajemo priboljške), naloga Minine vodnice pa je, da poskrbim, da Min postori, kar se od nje pričakuje in da skrbno pazim na počutje male in kosmate terapevte. Terapije praviloma izvajamo 30 minut, kar je primerna obremenitev za stanovalca, kot tudi za psičko.

Občasno z Min obiščeva stanovalce, ki so težje pomični in mnogo časa preživijo v svoji sobi. Pri teh obiskih Min leži poleg stanovalca (pod njo položimo njeno posebno odejico za ta namen) in stanovalec jo boža in uživa v dotiku. Pogosto govorimo prav o Min, ob tem pa pridejo na vrsto še mnoge druge teme. V zadnjem času s Min skupaj s stanovalci tudi

mč predstavlja

bereva. Ko prideva v skupino, Min pozdravi, kar stori rada, saj ob pozdravu dobi tudi priboljšek. Ob branju Min leži na svoji rdeči kociki sredi kroga in stanovalci jo opazujejo. Beremo knjigo Težave in sporočila psička Pafija, avtorice Polonce Kovač. Stanovalci po branju povzamejo vsebino poglavja in razmišljajo, kakšne lastnosti imajo živalski junaki, ki skupaj živijo na kmetiji, kako poteka pogovor med njimi, kako v danih situacijah reagirajo... in vse to je mogoče še kako primerjati z življenjem v Domu. Srečanje zaključimo z Min in njenimi doživljaji v preteklem mesecu. In seveda pozdravom za slovo do naslednjega meseca.

Načrtovanje druženja in terapije s stanovalci nikoli ni zaključeno. Porajajo se nove misli in ideje ter predlogi. Takšni, ki bi najbolj ustrezali vsakemu stanovalcu, in seveda takšni,

ki ustrezajo pasji terapeutki. Število terapij in druženj omejujem, ker je Min pravzaprav nežna pasja gospodična. Ker oboleva za pogostimi anginami, potrebuje med terapijami tudi daljša obdobja, med katerimi se spet okrepi.

Sicer pa Min v pisarni, kamor z menoj vsak dan prihaja, ves čas lepo spi v svoji posteljici ali na kociki pri oknu, od koder ima nadvse lep razgled na Panonsko ulico. Pogosto obiskovalci sploh ne opazijo njene prisotnosti, včasih jih z zanimanjem pozdravlja. Vsekakor pa vsak dan ob 11. uri sede ob mojem stolu in strmo zre v moj obraz. Na ta način išče mojo pozornost. In to počne tako vztrajno in tako dolgo, da vstanem in odprem vrata. Min steče k svoji veliki prijateljici, naši tajnici Idi. Med tem ko sem na malici, se carta z njo in temu sledi pet minutni odhod v domski park. Do konca

delavnika nato spet pridno leži na svojem prostoru. Tu in tam se ji v Domu pridruži Tutu, še ena pasja gospodična, s katero potem deli svoj prostor. In tako mirno, počasi in predvidljivo tečejo dnevi male pasje terapeutke Min v Domu starejših občanov Tezno.

V mojem imenu prejmite prijazen pozdrav, s strani Min pa prijazen hov.

■ Dragica Turjak,
direktorica Mariborske knjižnice

Pridružite se nam na 5. Dnevu Mariborske knjižnice, v soboto, 11. junija na Rotovškem trgu v Mariboru!

Utrinek iz Dneva knjižnice 2015 (Foto Mitja Blagajac)

Knjižnice vse bolj postajajo stičišča različnih družbenih silnic, prostori povezovanja in srečevanja, namenjeni vsem prebivalcem brez razlik. Podatki in raziskave javnega mnenja kažejo, da imajo knjižnice velik vpliv na življenje in delovanje skupnosti in posameznikov. Vsak v knjižnico vložen evro se v okolje povrne s štirikratno vrednostjo! Mariborska knjižnica z rezultati prav nič ne odstopa od teh splošno veljavnih dejstev. Njena velika pomanjkljivost so neustrezni, premajhni in dotrajani prostori osrednje knjižnice, kar zelo otežuje delo in zavira knjižnico v razvoju. Problem so tudi vse nižja proračunska sredstva, s katerimi bi občine po zakonu morale zagotavljati normalne pogoje delovanja. Manjka denarja za nakup novih knjig in drugega gradiva, manjka denarja za

pokrivanje osnovnih obratovalnih stroškov, še bolj za osnovno, nujno vzdrževanje prostorov. Mariborska knjižnica je z mrežo 20 knjižnic in bibliobusom na območju dvanajstih občin organizacijsko, logistično in finančno zahtevna organizacija, ki se lahko pohvali z največ obiskovalci. Ko smo izračunavali učinke in vpliv knjižnice na okolje, se je izkazalo, da finančni vložki v knjižnično dejavnost nikakor niso le strošek, saj se vsak vanjo vložen evro v okolje povrne štirikratno. V zadnjem času si prizadevamo doseči čim več sinergij z drugimi kulturnimi zavodi in lahko se pohvalimo z nekaj zelo odmevnimi skupnimi projekti. Za člane Mariborske knjižnice je najpomembnejše sodelovanje s Slovenskim narodnim gledališčem, saj dogovor o **10% popustu na člansko izkaznico knjižnice za vse predstave Drame**, pomeni resnično veliko dodano vrednost. Poleg tega Drama Maribor vsak mesec določi predstavo, za katero lahko dobite za ceno ene vstopnice kar dve, torej **50% popust**. Upamo, da ugodnost člani knjižnice čim večkrat izkoristite.

Vse dejavnosti, prireditve in aktivnosti, ki jih za občane organiziramo brezplačno, organiziramo z namenom, čim bolj približati branje in literaturo vsem prebivalcem Maribora in okolice. Največja vsakoletna promocijska akcija je zagotovo Dan knjižnice, preko katerega želimo opozoriti javnost na pomen knjižnice in na probleme, s katerimi se srečujemo. Vsako leto z Dnevom knjižnice usmerimo pozornost

»Povežimo bregove 2016«

na določen problem. Že lani smo kulturo močno navezali na šport, tekli in kolesarili za knjižnico, in tako bomo tudi letos povezali šport in kulturo ter kulturno noto nadgradili v multikulturnost, zato smo tokratni dan simbolično poimenovali Povežimo bregove. Lahko se nam pridružite pri rekreacijskem teku ali na prepletanju kultur na Rotovškem trgu:

- **športno rekreativna vsebina** - 10 km tek: **start 9.30: Rotovški trg – Lent – sprehajalna pot ob desnem bregu Drave – Rekreacijski center Drava – Lent – cilj do 11.30: Rotovški trg**. Okrepčilna postaja nas čaka na Rekreacijskem centru Drava.
 - **(multi)kulturna bralna plaža**: od **10. do 13.00** na Rotovškem trgu. Sodelujoči bodo v **maternem jeziku prebrali pesem, zgodbo ali odlomek iz priljubljenega literarnega dela, povedali kakšno anekdoto, ki so jo doživeli v našem okolju, zaigrali ali zapeli svojo priljubljeno skladbo**. V senci dreves bodo otroci prisluhnili **makedonskim in bosanskim pravljicam v izvornem in slovenskem jeziku** ter se **preizkusili tudi v športnem poligonu**, ki ga pripravlja Športno rekreativno društvo Svizec.
- Ob vračilu gradiva lahko ta dan s **50% popustom poravnate »knjižnične« dolgove** v naših enotah in na bibliobusu, ki bo na ogled na Glavnem trgu, ob podaljšanju članstva pa **prihranite polovico članarine**. Prijazno vas vabimo, da se nam pridružite 11. junija. S seboj pripeljite še koga in povabite prijatelje.

■ dr. Kim Mezga in dr. Nina Rman
Geološki zavod Slovenije

ZAKAJ TERMALNA VODA?

Glavni prenašalec Zemljine toplote na površje je ogreta podzemna voda, katere tok je vezan na globoke geološke strukture. Vodo, ki izvira s temperaturo 20 °C ali več, imenujemo termalna voda. V balneologiji, t.j. vedi o zdravilnih vodah ali zdravilnem blatu, glede na temperaturo ločimo hipotermalne (20-34 °C), homeo- ali izotermalne (34-38 °C) ter hipertermalne (več kot 38 °C) vode.

Termalno vodo pridobivamo iz izvirov ali vrtin. Slednje posegajo v vodonosnik, t.j. dovolj razpokano in prepustno kamnino ali sediment, ki je za izkoriščanje vode ekonomsko zanimiv. Termalna voda v vodonosniku je padavinska voda, ki ponika (se infiltrira) skozi tla globoko vanj in se različno hitro in v različne smeri pretaka v porah med zrnji slabo vezanih sedimentov ali skozi razpoke in kanale v bolj kompleksnih kamninah. Med počasnim pretakanjem se ogreva in zaradi kemijskih reakcij s kamnino ter prisotnimi plini spreminja, kar daje podzemni vodi specifične značilnosti. Hladna in gostejša infiltrirana voda tone, medtem, ko se ogreta in zato lažja termalna voda zaradi vzgona dviguje proti površju. Skozi kamnino se lahko pretaka zelo počasi in je lahko stara nekaj deset do sto tisoč let. Človek že od nekdaj izkorišča termalno vodo, saj so njeni blagodejni in zdravilni učinki znani že od antike in se kot pomemben dejavnik uporabljajo v medicini in zdravilstvu. Termalna voda se neposredno uporablja tudi v športno-rekreativne namene (plavanje), za sprostitvene in očiščevalne savne ali za pomlajevalne kopeli. Če ima dovolj visoko temperaturo, jo lahko uporabimo tudi kot vir toplotne oziroma geotermalne energije, npr. za ogrevanje prostorov.

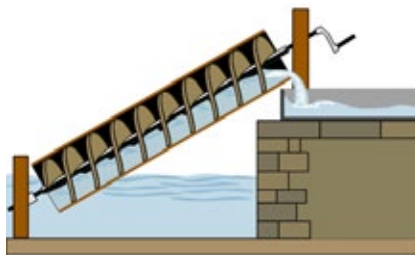
TERMALNA VODA IZ STRAŽUNSKEGA GOZDA

Na območju Mariborske mestne četrti Tezno/Pobrežje sta razvita dva vodonosnika. Prvi je plitvi medzrnski vodonosnik Dravskega polja, ki ga v debelini do 30 m tvori prodni zasip istoimenske reke. Vsebuje hladno podzemno vodo, ki se v povprečju nahaja okoli 8 m pod tlemi in se črpa za oskrbo prebivalcev Maribora in okolice s pitno vodo (črpališča Vrbanski

plato, Betnava, Bohova, ...). Več kot 400 m pod njim se nahajajo razpokane in ogrete paleozojske metamorfne kamnine (gnajs, blestnik, eklogit, amfibolit, marmor, kvarcit) s termalno vodo. Vmes se nahajajo plasti približno 15 milijonov let starega miocenskega laporovca, ki je zelo slabo vodoprepusten in omejuje dotok hladne vode s površja. Hkrati zaradi svoje slabe toplotne prevodnosti preprečuje izgubo Zemljine toplote proti površju in pripomore k nastanku geotermalnega območja in termalne vode.

Raziskave za zajem termalne vode v Stražunskem gozdu so se pričele leta 1989, ko so odkrili vodo s temperaturo 40-44 °C. Sledile so raziskave med Pohorjem in Brezjem. Leto kasneje je bila pri Brezju izvrstana prva globoka raziskovalna geotermalna vrtina MB-1/90, kateri je sledilo še pet vrtin: MB-2/91, MB-3/91, MB-4/92, MB-5/94 in MB-6/94. Najplitvejša (MB-5/94) je globoka 860 m in najgloblja (MB-3/91) 1603 m.

Termalna voda v razpokanih metamorfnih kamninah se večinoma nahaja v prostorsko zelo omejenih prelomnih conah dokaj dobre prepustnosti, vendar z izredno nizko stopnjo napajanja (dotokov nove vode) iz zahoda z območja Pohorja. Zato se je v času od pričetka izkoriščanja gladina termalne vode v vodonosniku znižala za več 100 m.

Slika 1: Princip Arhimedovega vijaka
(Spletna stran SMART Technologies ULC)

Termalna voda se od leta 1992 črpa iz treh vrtin in sicer MB-1/90, MB-2/91 in MB-4/92. Dotok vode v ta prostorsko zelo omejen geotermalni vodonosnik je zelo majhen. Na to kažeta majhna količina vode, ki izteka, in hkrati zelo veliko znižanje gladine vode v njih. Iz vseh vrtin skupaj lahko pridobivajo do 1,5 l/s termalne vode s temperaturo 36-41 °C, kar znese do 130 m³/dan. Ob tem se gladina podzemne vode v posamezni vrtini spusti za 300-700 m, kar je izredno veliko in

Termalna voda v Stražunskem gozdu

zahteva rabo posebnih spiralnih potopnih črpalk; to so Arhimedovemu vijaku podobne črpalke (PCM MoineauTM) (sliki 1 in 2), ki se v Sloveniji uporabljajo le v vrtinah v Stražunskem gozdu. Njihova prednost v primerjavi z navadnimi potopnimi črpalkami je, da ob razmeroma nizki porabi energije (elektrike) omogočajo dvig podzemne vode iz zelo velikih globlin.

Slika 2: Rotor vijalne črpalke
(fotografija: Marjan Polanec)

POSEBNE LASTNOSTI NAŠE TERMALNE VODE

Kemijska sestava podzemnih voda je rezultat reakcij med kamnino, plini in vodo, ki se pretakajo v njej in so odvisne od temperature in tlaka (globline) v vodonosniku. Te fizikalno-kemijske lastnosti vode so izrednega pomena, saj odločajo o namenu njene rabe, morebitnih zdravilnih učinkih in o možnosti izpusta v površinske vodotoke z vidika njihovega kemičnega in toplotnega onesnaževanja.

Danes iz vseh treh vrtin v Stražunskem gozdu (slika 3) priteka termalna voda s stalno temperaturo 36-41 °C in sicer iz globlin med 500 in 900 m, kjer je merjena temperatura do 45 °C. Kljub razmeroma majhnemu in počasnemu pretoku se termalna voda do površja bistveno ne ohladi.

mč predstavlja

Termalna voda je kemijsko Na-Cl-HCO₃ tipa. To pomeni, da v njej prevladujejo ioni natrija (340 mg/l), klorida (365 mg/l) in hidrogenkarbonata (274 mg/l), ostali parametri pa dosegajo koncentracije le nekaj miligramov na liter.

Vsebnost vseh v vodi raztopljenih snovi je malo več kot 1000 mg/l, zato to vodo imenujemo tudi termomineralna. V njej se v manjših, in z vidika rabe vode za bazensko vodo neproblematičnih, količinah pojavljajo tudi železo, mineralna olja, fenoli in nekatere lahkohlapne organske snovi. Vse organske spojine so naravnega izvora in so dokaz, da so nekoč v bližini nastajali ogljikovodiki (nafta in zemeljski plin). Termalna voda ne vsebuje prostega plina ogljikovega dioksida (CO₂), ki je značilen za npr. termomineralne vode v Radencih in Moravskih Toplicah.

RABA TERMALNE VODE

Zajeto termalno vodo pripeljejo iz črpaljšč

v Stražunu do termalnih kopaljšč Term Maribor v toplotno izoliranih cisternah in ne po cevovodih. Termalna voda se uporablja za zdraviliške in rekreacijske namene v bazenih v Fontani in hotelu Habakuk v Mariboru, ter kot vir geotermalne toplotne energije za ogrevanje bazenov, prostorov in sanitarne vode z uporabo toplotnih črpalk. Po uporabi se ohlajena termalna voda izpusti v javno kanalizacijsko omrežje zaključeno s centralno čistilno napravo mesta Maribor v Dogošah.

KAJ SE DOGAJA SKOZI LETA?

Ustrezna raba termalne vode se spremlja z več vidikov. Za monitoring kopaljških in odpadnih voda skrbi Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano (NLZOH) Maribor. Ugotavljanje količinskega in kakovostnega stanja podzemnega vira termalne vode zajema stalne meritve

gladine in temperature termalne vode, črpanih količin iz posamezne vrtine in njene kemijske sestave. Z njihovo analizo ugotavljamo ali in v kolikšni meri odvzem termalne vode spreminja naravno stanje vodonosnika. S tem je možno napovedovati, koliko podzemne vode in s kakšno temperaturo bomo imeli na razpolago v prihodnjih desetletjih.

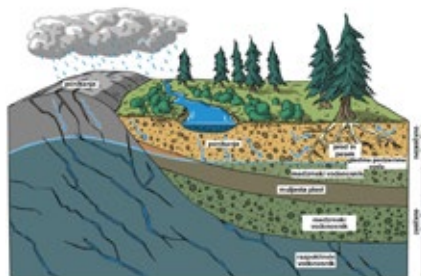

Slika 3: Črpaljšča termalne vode v Stražunu na vrtini MB-2/91 (levo zalogovnik za termalno vodo in desno pogonska enota) (fotografija: Denis Žnidarič)

■ dr. Kim Mezga, Geološki zavod Slovenije
dr. Tamara Ferjan Stanič

PODZEMNA VODA

Podzemna voda je voda, ki se nahaja skrita očem, pod zemeljsko površino v kamninah ali sedimentih. Če je te vode toliko, da jo lahko izkoriščamo v ekonomske namene (vodooskrba prebivalstva, stekleničenje vod,...), razpokano in prepustno kamnino oziroma sediment, v katerem se voda nahaja, imenujemo vodonosnik (slika 1). Kamnine in sedimenti, ki gradijo vodonosnike, imajo svojevrstne lastnosti, ki pogojujejo način pretakanja podzemne vode ter tudi njene lastnosti. Kamninska sestava vodonosnikov na primer vpliva na vrsto in količino v podzemni vodi raztopljenih snovi, kar se čuti tudi v okusu vode. Da se voda v kamnini lahko pojavlja, je v njej nujna prisotnost praznin – por oziroma razpok, ki so med seboj povezane. Glede na vrsto le-teh ločimo medzrnske, razpoklinske ter kanalske ali kraške vodonosnike (slika 2). Vodonosnik se polni s ponikanjem padavin, ki padejo na zemeljsko površje in iz površinskih vod. V kamninah in sedimentih ločimo območje, ki je v celoti zapolnjeno z vodo (zasičeno območje) in območje, kjer je voda prisotna le občasno – ob višjem vodostaju (nezasičeno območje). Mejo med zasičenim in nezasičenim območjem imenujemo gladina podzemne vode. Kljub temu, da je podzemna voda očem skrita, se v določenih primerih pojavi na površini, in sicer v obliki izvirov.

Slika 1: Shema vodonosnika (Spletna stran RDN Water Budget Project)

V Sloveniji podzemna voda predstavlja pomemben vir pitne vode, saj se z njo oskrbuje kar 97 % prebivalcev. Prav zato je potrebno zajetja oziroma vire podzemne vode zavarovati in ustrezno zaščititi pred onesaženjem. V Sloveniji so vodni viri zaščiteni s tako imenovanimi vodovarstvenimi območji, ki predstavljajo območja z različnimi stopnjami omejitve rabe prostora, ki so prilagojene naravnim razmeram v okolju. Predpis, ki ureja prepovedi in omejitve na vodovarstvenih območjih, je Pravilnik o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja (Ur. l. RS, št. 64/04, 5/06, 58/11 in 15/16). Čeprav so omejitve v ožjem vodovarstvenem območju stroge, so take ravno z namenom zagotavljanja dobre kakovosti podzemne vode.

Zgodba plitve podzemne vode na Teznu

IZVOR PODZEMNE VODE NA TEZNU

Mariborska mestna četrt Tezno leži na poplavni ravnici Dravskega polja, zapoljnjeni z naplavinami (dobro prepustni prodi in peski večinoma karbonatne sestave), ki sta jih v kvartarju odložili reki Drava in Polskava. Pod zasipom proda in peska leži predkvartarna neprepustna plast, ki je pretežno sestavljena iz laporja. Na zahodu Dravsko polje obdaja Pohorje, kjer najdemo starejše metamorfne in v manjšem delu magmatske kamnine s slabšo prepustnostjo. Vodonosnik Dravskega polja je medzrnski vodonosnik, saj se podzemna voda nahaja »med zrni« peska in proda. Vodonosnik se v glavnem napaja iz padavin in s ponikanjem pohorskih potokov na zahodnem delu Dravskega polja. Splošna smer toka podzemne vode v vodonosniku je od zahoda proti vzhodu, v smeri proti reki Dravi. Na območju Tezna teče podzemna voda proti severovzhodu in se steka v reko Dravo. Nad vodonosnikom ne leži nobena zaščitna plast (npr. plast gline), ki bi preprečevala onesaženje podzemne vode s površja, tako da je vodonosnik zelo ranljiv. V povprečju se v vodonosniku Dravskega polja nivo podzemne vode nahaja okoli 8 m pod površjem.

Na Dravskem polju se nahaja več črpališč pitne vode, zato je večji del polja zaščiten z vodovarstvenimi območji glede na Uredbo o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnikov Ruš, Vrbanskega platoja, Limbuške dobrave in Dravskega polja (Ur. l. RS, št. 24/07, 32/11, 22/13 in 79/15). V vodovarstveno območje sodi tudi del Tezna.

STANJE PODZEMNE VODE NA TEZNU
Agencija RS za okolje (ARSO) na Teznu spremlja kemijsko in količinsko stanje podzemne vode na hišnem vodnjaku z imenom Tezno 0721, ki se nahaja ob Ptujski cesti. Na vodnjaku se dvakrat letno v okviru državnega monitoringa, ki zajema vzorčne lokacije na območju celotne Slovenije, odvzame vzorce podzemne vode za določitev njenega kemijskega stanja, hkrati pa se v vodnjaku spremlja tudi nihanje gladine podzemne vode oziroma njeno količinsko stanje. Program monitoringa, poleg spremljanja količine podzemne vode vključuje torej tudi parametre, s katerimi se ocenjuje kakovost vode in parametre s seznama nevarnih snovi, s katerimi se ugotavljajo in spremljajo obremenitve podzemne vode z nevarnimi snovmi, relevantnimi za obravnavano območje.

Količinsko stanje podzemne vode

Na merilnem mestu Tezno 0721 so se do leta 1996 nivoji podzemne vode merili nezvezno, z ročnim odčitavanjem, medtem ko se od leta 1997 meritve izvajajo zvezno. Gladina podzemne vode na Teznu se nahaja okoli 14 m pod površjem. Od leta 1969 dalje gladina podzemne vode upada, zmanjšujejo pa se tudi njena nihanja oziroma se zmanjšuje tudi amplituda nihanja gladine. V zadnjih 20-ih letih gladina podzemne vode v letu dni niha približno za 1,5 m, medtem, ko so bile v letih med 1969 in 1983 razlike tudi večje od 3 m. Nihanje in zniževanje gladine podzemne vode je lahko kombinacija več dejavnikov, kot so podnebne spremembe (intenzivne padavine, suša), regulacije pohorskih potokov, naravne spremembe v vodonosniku in drugo.

Kemijsko stanje podzemne vode

S pomočjo kemijske analize podzemne vode določamo prisotnost in količino posameznih snovi, na podlagi katerih lahko ugotavljamo pot

podzemne vode od njenega izvora do mesta zajema, prav tako pa nam kemijska analiza vode poda informacijo o prisotnosti snovi, ki niso naravnega izvora in se v vodi nahajajo zaradi človekove dejavnosti.

Na podlagi analize ionov in spojin naravnega izvora, ki so posledica sestave kamnin, po katerih se podzemna voda pretaka, lahko povemo, da se pot podzemne vode na Teznu prične na Pohorju, kjer je voda v stiku z metamorfnimi kamninami, ki se slabše raztapljajo in je v vodi zato raztopljenih manj snovi. Iz Pohorja se podzemna voda steka v plitvi vodonosnik Dravskega polja, kjer na svoji poti raztaplja karbonatne sedimente in se bogati z ioni značilnimi zanje (kalcij, magnezij, hidrogenkarbonat).

Na drugi strani pa se v podzemni vodi pojavljajo snovi, ki so antropogenega izvora, torej odražajo človekov vpliv (klor, natrij, nitrati, sulfati, pesticidi – atrazin in desetil-atrazin). Vzroke za prisotnost teh snovi v podzemni vodi lahko iščemo v soljenju cest, kmetijski dejavnosti, uporabi fosilnih goriv, komunalnih odplakah, itn. Pojavljanje nekaterih antropogenih parametrov, kot so krom in lahkohlapni alifatski halogenirani ogljikovodniki (tetrakloroeten) v podzemni vodi na Teznu kažejo na vpliv (kovinarske) industrijske in obrtne dejavnosti oziroma urbane rabe prostora. V podzemni vodi na Teznu so v preteklih letih poleg zgoraj naštetih spojin zaznali tudi prisotnost zdravila karbamazepina in njegovega razgradnega produkta (metabolit), katerih vzrok so lahko v bližini zavržena zdravila ali puščanje iz kanalizacijskega sistema.

Čeprav je v letih od 1998 do 2014 na merilnem mestu Tezno zaznana znižanje koncentracij nitrata in padajoč trend koncentracij pesticidov, je bila podzemna voda v letu 2014 v SLABEM kemijskem stanju, saj so koncentracije tetrakloroetena (klorirano topilo) presegale standarde kakovosti za podzemno vodo, predpisane v Uredbi o stanju podzemnih voda (Ur. l. RS, št. 25/09 in 68/12).

VODA IZ VODOVODNEGA OMREŽJA

Mariborski vodovod, javno podjetje d.d., z več kot 1.500 km omrežja s pitno vodo oskrbuje okoli 200.000 prebivalcev, in sicer občine med Selnico ob Dravi in Gornjo Radgono (Mestna občina Maribor, Ruše, Selnica ob Dravi, Šentilj,

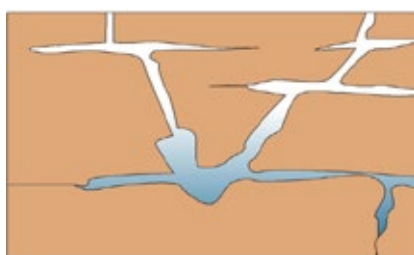
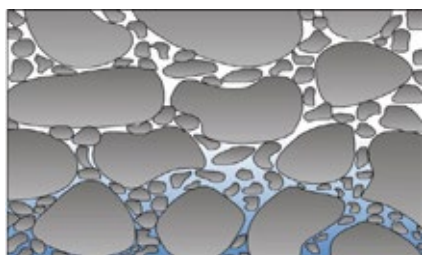
Pesnica, Lenart, Sv. Ana, Benedikt, Duplek, Hoče-Slivnica, Miklavž, Kungota, del Gornje Radgone in Cerkevčaka, ter Sveti Jurij in Sveta Trojica v Slovenskih goricah). Vodovodni sistem se oskrbuje iz zajetij in vodnjakov, za katera so občine pridobile vodna dovoljenja (črpališča Vrbanski plato, Betnava, Bohova, Dobravce, Ceršak, Ruše I in II, Selniška dobrava in druga manjša zajetja). Zahteve, ki jim mora zadostiti pitna voda pa predpisuje Pravilnik o pitni vodi (Ur. l. RS, št. 19/04, 35/04, 26/06, 92/06, 25/09 in 74/15).

Vodovodna voda, ki jo pijemo Tezenčani, prihaja iz dveh vodnih virov in sicer iz Bohove in Vrbanskega platoja, ki se na območju Tezna v sistemu zmešata.

KAJ NAM SPOROČA PODZEMNA VODA NA TEZNU?

Značilnosti podzemne vode, ki se pretaka pod našimi nogami na Teznu, pripovedujejo njeno zgodbo od izvora do vodonosnika ter o človekovih aktivnostih, ki vplivajo nanjo tako v zaledju kot na površju vodonosnika. Prisotnost nitrata, pesticidov in kloriranih organskih topil v podzemni vodi na Teznu, ki kljub nizkim koncentracijam slabo vplivajo na kakovost podzemne vode, kažejo na onesnaženje zaradi kmetijske, industrijske in obrtne dejavnosti ter urbane rabe prostora. Čeprav Mariborski vodovod podzemno vodo na Teznu za oskrbo s pitno vodo v vodovodno omrežje ne zajema, je zmanjševanje onesnaženosti podzemne vode pomembno, saj lahko podzemno vodo uporabljamo za druge namene (npr. za zalivanje) in tudi zato, da zaščitimo občutljivi rastlinski in živalski svet.

Kljub temu, da je mariborska vodovodna voda dobra in kakovostna, se je potrebno zavedati, da lahko na kakovost podzemne vode v našem vodovodnem omrežju vpliva več kilometrov oddaljeno kmetijsko območje, neurejena kanalizacija v naseljih, nečista industrija, ali divje odlagališče odpadkov ob gozdni cesti, ki ga spirajo padavine. Zato je izrednega pomena, da s svojim ravnanjem skušamo ohraniti kakovost podzemne vode ali jo celo izboljšati. Natočiti kozarec vode iz pipe je privilegij in hkrati naša odgovornost, da ostane privilegij tudi za zanamce.

Slika 2: Različni tipi poroznosti: a) medzrnska, b) kanalska oziroma kraška in c) razpoklinska (Spletna stran Colorado Geological Survey)

■ Laura Dobrin, prof.
učiteljica na TŠC

Sedanji TŠC je šola na Teznu, ki je v vseh sedemdesetih letih ostala tesno povezana z okoliškim gospodarstvom. V tem času se je šola razvijala in modernizirala v okviru šolskih delavnic, ki so od leta 2010 prenovljene in preoblikovane v Medpodjetniški izobraževalni center, MIC. Za izobraževanje in usposabljanje dijakov se uporablja najboljša tehnologija.

TŠC ima že desetletno tradicijo tudi v raziskovalni-inovacijski dejavnosti. Naši mladi raziskovalci so posegli po najvišjih uvrstitvah na regijskih, državnih in mednarodnih srečanjih. Posledica zelo

Naš Tehniški šolski center – TŠC

odmevnih rezultatov mladih raziskovalcev je tudi otvoritev raziskovalnega inkubatorja, opremljenega s sredstvi sponzorjev in donatorjev iz gospodarstva in obrti.

Mnogi dijaki TŠC so dosegli številne zavidljive rezultate na učnem področju, športnih aktivnostih, raziskovalnem področju in na področju kulture. 8 zlatih maturantov TŠC je rezultat vztrajnega dela in truda tako dijakov kot profesorjev.

Tudi športni nogometaši si pridobivajo izkušnje v ŠKL in prav nam je pripadla že več let zapored organizacija otvoritvene tekme sezone v ŠKL.

Naši kulturniki pod vodstvom mentoric pripravljajo prireditve za dijake in zaposlene, pa tudi za upokoјence ter zunanje organizacije. Prav tako s svojimi prispevki in zanimivimi članki urejajo šolsko glasilo. Na področju humanitarnih dejavnostih so naši dijaki in profesorji prepoznavni po velikem številu krvodajalcev, zbiranju starega

papirja, zamaškov.

Na prireditvi Evropske prestolnice kulture - Čarobni svinčniki, so bile vse konstrukcije razstave na Trgu Generala Maistra izdelane prav v naših šolskih delavnicah.

Svoje znanje lahko dijaki nadgrajujejo na Višji strokovni šoli, ki se nahaja v prostorih našega centra. Tako se študenti na predavanjih redno srečujejo z aktualnimi problemi, s katerimi se podjetja trenutno soočajo. S svojimi seminarскими in diplomskimi nalogami predlagajo rešitve problemov v proizvodnji. Prav tako se študenti in predavatelji udeležujejo Erasmus mobilnosti za prakso in usposabljanje, kjer pridobivajo nova znanja in izkušnje, ki jih nato prenesejo v naše okolje.

Danes je TŠC največja institucija na področju avtomobilske stroke, mehatronike in strojništva v regiji, ki ponuja poklicne in strokovne kadre, vse od nižje poklicnega pa do višješolskega izobraževanja.

■ Danijel Lasbaher,
župnik na Teznu

Vsi, ki smo v sedemdesetih letih gradili, vemo, da je bilo takrat zelo težko dobiti gradbeni material. Za cement in opeko smo čakali v vrstah že v zgodnjih jutranjih urah. Materialov ni bilo prav veliko na izbiro in tudi njihova kvaliteta ni bila vrhunska. No, in prav v tistem času je bila grajena tezenska cerkev. Tako ni čudno, da je po 35 letih dotrajala cerkvena kritina. Potrebno jo je zamenjati. Gospodarski svet je o tem razpravljal in sklenil, da se bomo lotili obnovitvenih del. Zbrali so ponudbe in na seji, 11. februarja letos, z glasovanjem izbrali izvajalca del. To je Monte d.o.o. iz Slovenke Bistrice.

Po ponudbi bodo stroški del znašali 83.000 evrov. To zveni veliko, toda streha cerkve obsega kar 719 kvadratnih metrov. Gospodarski svet je sklenil, da bomo do konca maja zbirali denarna sredstva in šele nato, glede na zbrano vsoto, podpisali pogodbo z izbranim izvajalcem.

Člani gospodarskega sveta so pripravili načrt in začeli zbirati denarna sredstva. Simbolično

Skupaj do nove strehe

so izrisali streho s 719 kvadrati, ki je obešena v avli cerkve. Na njej za vsakih zbranih 120 evrov potemnjijo en kvadratek. Tako vsi vidimo, kako se naša cerkev prekriva. Z doslej zbranimi sredstvi je pobarvanih že 130 kvadratov. Trdno upamo, da se bo mnogo majhnih darov zlilo v dovolj veliko vsoto, da se bomo obnove lahko lotili še letos. Če se nam želite pridružiti, lahko svoj dar nakažete na TRR SI56 6100 0001 2947 034, Župnija Maribor-Tezno, Vrablova 21, ali pa ga prinesete osebno v župnišče.

■ Pogrebno podjetje Maribor, d.d.

Pokopališče Dobrava kot del Mestne četrti Tezno

Pokopališče Dobrava s Parkom spominov ter skupaj z drugimi mednarodnimi razstavami in dogodki na pokopališču pomembno sooblikuje podobo kulturne dediščine mesta in Evrope.

DOBRAVA. PARK. POKOPALIŠČE. SPOMENIK MIRU.

Pokopališče Dobrava, ki je z Odlokom o pokopališkem in pogrebnem redu na območju Mestne občine Maribor opredeljeno kot tratno pokopališče, je nedavno obeležilo 30. obletnico. Dobrava je široo območje, ki se izraža skozi naslednje dimenzije: pokopališče, poslovilni objekt in upepeljevalnica. Pomemben del pokopališča je Park spominov, posvečen žrtvam brez delitev in brez vrednostnih sodb, ki se razprostira na področju povojnih pobojev in simbolno povezuje vsa vojna grobišča na mariborskem območju. Kot kulturni spomenik oz. območje kulturne dediščine je bil zasnovan v okviru projekta Evropska prestolnica kulture. Ob 30. obletnici je Pogrebno podjetje Maribor pričelo podani zasnovi Parka spominov dodajati podobo in vsebino. Prvo pot v Parku spominov je slavnostno otvoril predsednik Republike Slovenije, Borut Pahor ob 30. letnici pokopališča Dobrava, 19. oktobra 2015. S tem projektom ter z drugimi mednarodnimi razstavami in dogodki se je pokopališče Dobrava uvrstilo na zemljevid kulturno pomembnih pokopališč Evrope ter bilo aprila 2016 uvrščeno na seznam pomembnih pokopališč Evrope.

DELOVANJE POGREBNEGA PODJETJA MARIBOR V SLOVENSKEM IN EVROPSKEM PROSTORU

Pogrebno podjetje Maribor je upravljavec pokopališč Pobrežje in Dobrava. Dejavnost opravlja kot gospodarsko javno službo, ki deluje v dobro občanov oz. v smislu javnega interesa. V pripravi je nova zakonodaja s področja pogrebne in pokopališke dejavnosti, za katero upamo, da bo sledila interesom urejenosti pokopališča in dostopnih cen ter, da ne bo prepuščala dejavnosti prosto na trgu.

Z vnovično izvolitvijo v vlogo predsedujočega člana Združenja evropsko pomembnih pokopališč (Association of Significant Cemeteries in Europe – ASCE) je podjetje s septembrom 2015 s predsedstvom direktorice Pogrebnega podjetja Maribor za naslednja štiri leta ponovno prevzelo vodenje te organizacije.

NAGRADA SVETOVNE TURISTIČNE ORGANIZACIJE

Pogrebno podjetje Maribor je eden vodilnih partnerjev mednarodnega projekta Pot evropskih pokopališč (European Cemeteries Route), kjer se pokopališča izpostavijo kot turistična znamenitost posameznega mesta. Z vključitvijo v projekt je pokopališče Pobrežje predstavljeno kot turistična točka Evrope, vredna ogleda. Uspešnost in vpliv projekta European Cemeteries Route izpostavlja nagrada Svetovne turistične organizacije za inovativni pristop v turizmu, ki jo je prevzelo prav Pogrebno podjetje Maribor.

INFOMATI IN DIGITALNI MOBILNI VODIČI NA POKOPALIŠČIH

Svojcem in obiskovalcem pokopališča Dobrava je omogočeno iskanje grobnih mest pokojnikov preko informacijskih terminalov. Na zaslonu lahko uporabniki preko enostavnega vmesnika iščejo grobna mesta pokojnikov, prebirajo novice, spoznajo pokopališče ter pomembne osebnosti na njem ali najdejo pomembne kontakte. Najpomembnejše točke pokopališča Pobrežje pa je možno najti in se o njih poučiti s pomočjo mobilnih naprav oz. posebne mobilne aplikacije Artour, ki jo je kot prvo v Evropi predstavilo prav Pogrebno podjetje Maribor.

Z vodenjem pomembnega mednarodnega združenja ASCE in uveljavljanjem izjemnih idej preko dediščine in preteklosti, zapisane na pokopališčih, Maribor postaja pomemben graditelj evropske zavesti o kulturni dediščini evropskih pokopališč in posledično inovativnega pristopa v turizmu.

AquaSystems

Življenju
vračamo
vodo.

AquaSystems
www.aquasystems.si

VARUJEM
DRAVO
Z ŽIVIM
ZDRAVO

POGREBNO PODJETJE MARIBOR d.d.

Pogrebno podjetje Maribor je predsedujoči član mednarodne organizacije
ZDRUŽENJE EVROPSKO POMEMBNIH POKOPALIŠČ

Ustvarjamo mesto spomina

Prevladujoče dejavnosti Pogrebnega podjetja Maribor:

organizacija pogrebov
02/48 00 133

upravljanje pokopališč
Pobrezlje: 02/48 00 132
Dobrava: 02/62 95 394

cvetličarstvo in vrtnarija
02/48 00 130

kamnoseštvo
02/62 95 394

upepeljevalnica/
krematorij
02/62 95390

www.pp-mb.si / info@pp-mb.si

Super sreda

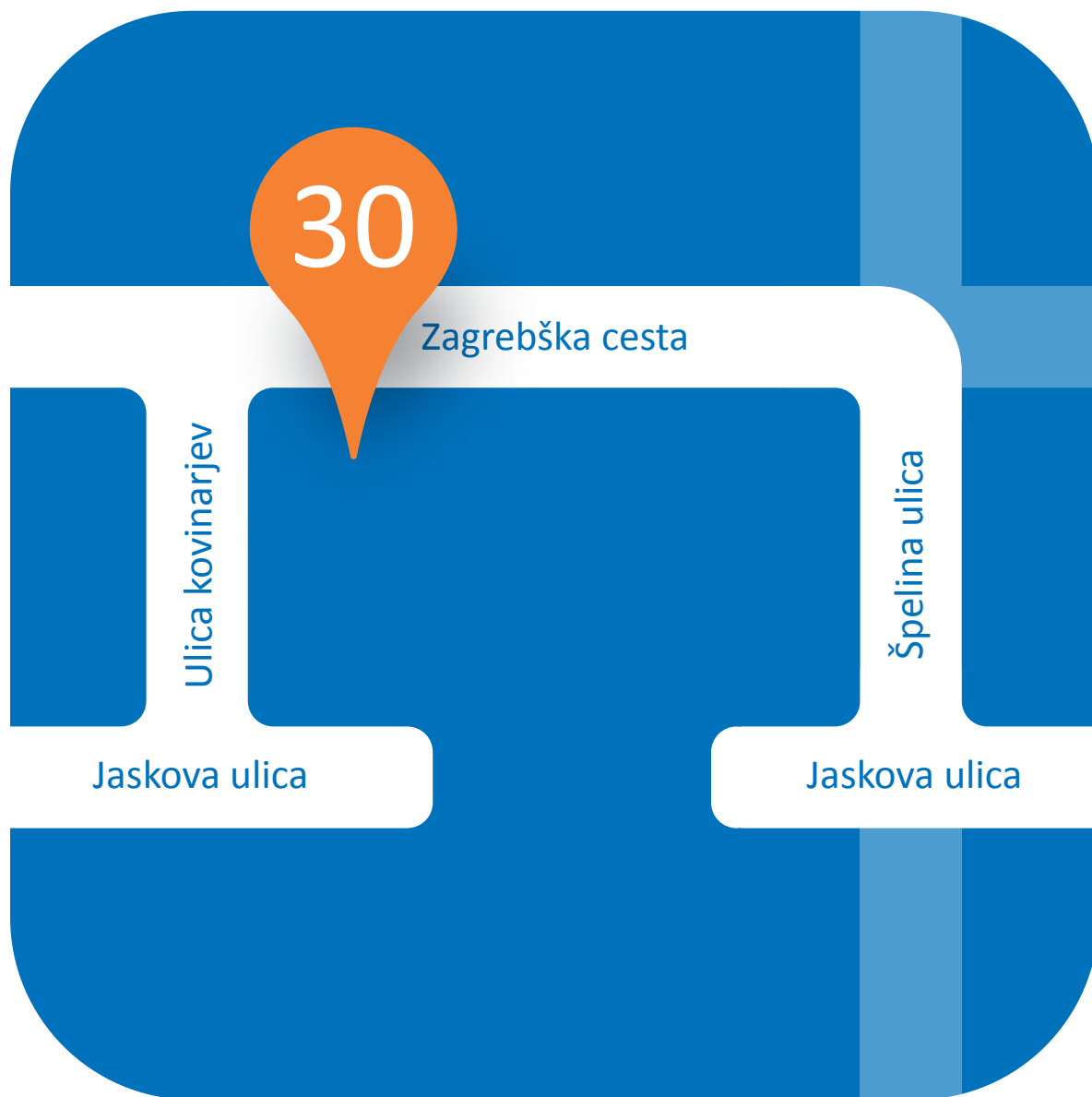
SREDNJI MENU SAMO 3,50 €

* velja za sendviče iz stalne ponudbe NAŠI KLASIKI

Pravi Teženčan

že od 1998

nigrad